Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (teine koda)

26. juuli 2023*

Keskkond – Direktiiv 2003/87/EÜ – Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem – Riiklikud rakendusmeetmed – Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamine üleminekuperioodil – Otsus jätta välja käitis, mis kasutab üksnes biomassi – Hoolsuskohustus – Õigus olla ära kuulatud – Põhjendamiskohustus – Ilmselge hindamisviga – Võrdne kohtlemine – Õiguspärane ootus – Õigusvastasuse vastuväide – Direktiivi 2003/87 I lisa punkt 1

Kohtuasjas T-269/21,

**Arctic Paper Grycksbo AB**, asukoht Grycksbo (Rootsi), esindajad: advokaadid A. Bryngelsson, A. Johansson ja F. Sjövall,

hageja,

*versus*

**Euroopa Komisjon**, esindajad: G. Wils, B. De Meester ja P. Carlin,

kostja,

keda toetavad

**Euroopa Parlament**, esindajad: C. Ionescu Dima, W. Kuzmienko ja P. Biström,

ja

**Euroopa Liidu Nõukogu**, esindajad: A. Norberg ja J. Himmanen,

menetlusse astujad,

ÜLDKOHUS (teine koda),

koosseisus: president A. Marcoulli ning kohtunikud S. Frimodt Nielsen (ettekandja) ja R. Norkus,

kohtusekretär: ametnik H. Eriksson,

arvestades menetluse kirjalikku osa,

* Kohtumenetluse keel: rootsi.

arvestades 2. veebruari 2023. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

**otsuse**

1 Hageja Arctic Paper Grycksbo AB palub ELTL artikli 263 alusel esitatud hagis tühistada teda puudutavas osas komisjoni 25. veebruari 2021. aasta otsuse (EL) 2021/355, milles käsitletakse riiklikke rakendusmeetmeid kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamiseks üleminekuperioodil kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ artikli 11 lõikega 3 (ELT 2021, L 68, lk 221; edaspidi „vaidlustatud otsus"), artikli 1 lõige 1 ja I lisa.

## Vaidluse taust

2 Hagi puudutab kaetud kvaliteetpaberi tootmise käitist, mida hageja käitab Grycksbos (Rootsi). Hagejal on alates 2005. aastast kasvuhoonegaaside heiteluba.

3 Vaidlustatud otsuse tagajärjel jäetakse kõnealune käitis välja kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemist, mis on loodud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiviga 2003/87/EÜ, millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT 2003, L 275, lk 32; ELT eriväljaanne 15/07, lk 631; parandus ELT 2018, L 2, lk 16), mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2018. aasta direktiiviga (EL) 2018/410, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ eesmärgiga hoogustada heitkoguste kulutõhusat vähendamist ja süsinikdioksiidiheite vähendamist toetavaid investeeringuid, ning otsust (EL) 2015/1814 (ELT 2018, L 76, lk 3). Väljajätmise tagajärjel jääb hageja eeskätt ilma võimalusest, et talle eraldataks tasuta neljandaks kauplemisperioodiks (2021–2025) lubatud heitkoguse ühikuid.

4 Nende ühikute saamiseks esitas hageja 7. mail 2019 Naturvårdsverketile (keskkonnakaitseamet, Rootsi) taotluse. Taotluses ümardas ta võrdlusperioodil (2014–2018) õhku paisatud fossiilse süsinikdioksiidi tonnide arvu nullini. Tema sõnul olid tema tegelikud heitkogused aastatel 2018–2020 suuremad kui 0 tonni ja väiksemad kui 0,5 tonni.

5 Rootsi Kuningriik esitas 27. septembril 2019 Euroopa Komisjonile direktiivi 2003/87 artiklis 11 ette nähtud riikliku rakendusmeetme, st loetelu käitistest, mis kuuluvad neljandal kauplemisperioodil kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi. Kõnealune käitis oli kantud sellesse loetellu viitenumbriga SE468. Käitise deklareeritud fossiilse süsinikdioksiidi kogused olid võrdlusperioodi (2014–2018) igal aastal 0 tonni.

6 Komisjon vaidles 19. mai 2020. aasta arvamuskirjas allpool esitatud sõnastuses vastu sellele, et riiklike rakendusmeetmetega hõlmati 49 käitist, sealhulgas kõnealune käitis:

„Võrdlusperioodist vähemalt ühe aasta jooksul paiskas [kõnealune käitis] õhku peaaegu 100% biomassi heitkogusest. Selliseid käitisi ei tohiks kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi lisada. Palun andke selgitusi."

7 Keskkonnakaitseamet vastas 16. juunil 2020 komisjoni arvamuskirjale, märkides, et kõnealune käitis on hõlmatud komisjoni heaks kiidetud riikliku valikumeetmega, mis näeb ette kaugküttevõrku ühendatud rajatiste lisamise.

8 Keskkonnakaitseametile 30. septembril 2020 saadetud e-kirjas kordas komisjon oma seisukohta, et käitised, mis kasutasid eespool nimetatud võrdlusperioodil (2014–2018) üksnes biomassi, tuleb kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemist välja jätta.

9 Keskkonnakaitseamet saatis 1. oktoobril 2020 komisjonile e-kirja, milles tunnistas, et kõnealune käitis ei olnud ühendatud kaugküttevõrku ja selle lisamine kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi on vaieldav. Ta leidis siiski, et ta ei saa selles menetlusstaadiumis käitist riiklikest rakendusmeetmetest eemaldada, kuna riigisiseses haldusõiguses ei ole ette nähtud võimalust hagejale antud luba ühepoolselt ja ilma õigusliku aluseta kehtetuks tunnistada. Lisaks märkis ta, et ei saa välistada, et kõnealune käitis hakkab edaspidi fossiilkütust kasutama.

10 Keskkonnakaitseamet teatas 17. detsembri 2020. aasta e-kirjas komisjonile, et nende käitiste identifitseerimine, mida komisjon kavatseb välja jätta, on biomassi ainukasutuse kriteeriumi ja aluseks võetud võrdlusperioodi (2014–2018) tõttu keerukas ülesanne.

11 Komisjon edastas 14. jaanuaril 2021 kliimamuutuste komiteesse kuuluvatele liikmesriikide esindajatele määruse eelnõu, milles käsitletakse tootepõhiste võrdlusaluste väärtuste läbivaatamist kauplemisperioodil 2021–2025. Eelnõud muudeti 26. jaanuaril 2021, et komitee saaks selle järgmisel päeval heaks kiita.

12 Keskkonnakaitseamet teatas 26. jaanuari 2021. aasta e-kirjas komisjonile, et ta on täheldanud erinevusi nende ettevõtjate avaldustes, kes paiskasid võrdlusperioodil õhku vähem kui 0,5 tonni fossiilset süsinikdioksiidi. Ta märkis, et mõni ettevõtja, keda ta ei nimetanud, oli ümardanud need heitkogused 0 tonnini, samas kui teised olid märkinud oma tegelikud heitkogused ilma ümardamata. Ta lisas, et komisjon vaidles vastu üksnes fossiilsete süsinikdioksiidi heitkoguseks 0 tonni märkinud käitiste lisamisele, samas kui nende käitiste hõlmamisele, kes teatasid oma heitkogustest ilma neid ümardamata, vastu ei vaieldud. Ta palus komisjonil täpsustada meetodeid, mida komisjoni hinnangul tuleb kõikide biomassi kasutavate käitiste puhul rakendada.

13 Komisjon teatas 28. jaanuaril 2021 keskkonnakaitseametile, et riiklike rakendusmeetmete hindamise etapp on lõpetatud ning ta ei saa enam arvesse võtta muudatusi, mis mõjutavad käitiste loetelu ja tootepõhiste võrdlusaluste arvutamist.

14 Samal päeval edastati eespool punktis 11 nimetatud määruse eelnõu lõplik tekst liikmesriikidele vastuvõtmiseks kirjaliku menetluse teel. Seisukohtade esitamise tähtpäev oli 11. veebruar 2021.

15 Keskkonnakaitseamet teatas 1. veebruaril 2021, et riiklike rakendusmeetmetega hõlmatud käitiste loetelu ei saa pidada lõplikuks seni, kuni komisjon ei ole võtnud seisukohta 26. jaanuari 2021. aasta e-kirjas nimetatud küsimustes (vt eespool punkt 12).

16 Komisjon vastas sama päeva e-kirjas nii:

„Olime kõik riiklike rakendusmeetmete hindamise etapid lõpule viinud enne, kui esitasime kliimamuutuste komiteele võrdlusaluste määruse positiivse arvamuse saamiseks ja komisjoni otsuse riiklike rakendusmeetmete kohta vastuvõtmiseks.

Nagu on märgitud ühes eelmises e-kirjas, saame juhul, kui liikmesriik tuvastab riiklike rakendusmeetmete loetelus vea, mis ei mõjuta tootepõhiste võrdlusaluste väärtusi ega riiklike rakendusmeetmetega seotud otsuseid, vaid üksnes tasuta lubatud heitkoguse ühikute eraldamist (või üksnes ajakohastab andmeid, et tulevikus esitataks täpne viide ja selleks, et vältida edaspidi riiklike rakendusmeetmete parandamist), selles etapis ajakohastatud [riiklike rakendusmeetmete] loetelu arvesse võtta, enne kui esitame tasuta lubatud heitkoguse ühikute aastase esialgse koguse.

Metoodika, mida me rakendasime ainult biomassi kasutavate käitiste puhul, põhines heitkogustel, ja ümardamist ei kohaldatud ei otseste ega biomassist pärit heitkoguste suhtes."

17 Keskkonnakaitseamet teatas 4. veebruari 2021. aasta e-kirjas komisjonile ilmsetest vastuoludest selles, kuidas eranditult biomassi kasutavate käitiste väljajätmisel tuleb komisjoni hinnangul toimida käitistega, mille fossiilse süsinikdioksiidi heitkogused tunduvad talle võrreldavad. Samas e-kirjas juhtis ta komisjoni tähelepanu ka sellele, et hageja oli teatanud 2018. aasta fossiilse süsinikdioksiidi heitkoguseks 0,3727 t. Samuti küsis ta, kas tal on võimalik riiklikke rakendusmeetmeid ajakohastada, esitades võrdlusperioodil tegelikult õhku paisatud fossiilse süsinikdioksiidi kogused ümardamata kujul iga käitise puhul, mille puhul komisjon leidis, et kasutatakse üksnes biomassi.

18 Komisjon vastas 16. veebruari 2021. aasta e-kirjaga keskkonnakaitseametile, et enam ei ole võimalik teha muudatusi, mis mõjutaksid riiklike rakendusmeetmetega hõlmatud käitiste loetelu või tootepõhiste võrdlusaluste arvutamist, sest nendega seotud aktid on vastuvõtmisel.

19 Komisjon võttis 25. veebruaril 2021 vaidlustatud otsuse vastu.

20 Vaidlustatud otsuses tõi komisjon välja juhtumid, millega seoses ta kavatses talle esitatud riiklikele rakendusmeetmetele vastuväiteid esitada. Hageja kohta märkis komisjon nimetatud otsuse põhjenduses 11 järgmist:

„Soome [Vabariik] ja Rootsi [Kuningriik] tegid ettepaneku lisada 51 käitist, mis kasutavad üksnes biomassi. Mõne sellise käitise suhtes kohaldati ajavahemikul 2004–2007 ühepoolse lisamise võimalust, mille komisjon oli kiitnud heaks vastavalt direktiivi [2003/87] artiklile 24. Üksnes biomassi kasutavad käitised jäeti aga seejärel kooskõlas direktiivi [2003/87] I lisa [punkti 1] uue sättega [kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemist] välja. See säte lisati […] direktiiviga [2009/29] ning alates selle kohaldamise algusest 1. jaanuaril 2013 määrati sellega kindlaks [kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi] uus kohaldamisala, sealhulgas seoses varasemate ühepoolsete lisamistega. Seepärast tuleb üksnes biomassi kasutanud käitiste lisamisest keelduda võrdlusperioodi kõigi aastate puhul ka siis, kui need olid kantud direktiivi [2003/87] artikli 11 lõikes 1 osutatud loetellu."

21 Komisjon võttis 12. märtsil 2021 vastu rakendusmääruse (EL) 2021/447, millega määratakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87 artikli 10a lõikele 2 kindlaks lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamisel kasutatavate võrdlusaluste muudetud väärtused ajavahemikuks 2021–2025 (ELT 2021, L 87, lk 29).

22 Rootsi Kuningriik edastas 2. juunil 2021 komisjonile uued riiklikud rakendusmeetmed, millega hageja ei olnud enam hõlmatud.

## Poolte nõuded

23 Hageja palub Üldkohtul:

– tühistada vaidlustatud otsus teda puudutavas osas;

– mõista kohtukulud välja komisjonilt.

24 Komisjon palub Üldkohtul:

– jätta hagi rahuldamata;

– mõista kohtukulud välja hagejalt.

25 Euroopa Parlament palub sisuliselt Üldkohtul jätta hagi rahuldamata.

26 Euroopa Liidu Nõukogu palub Üldkohtul:

– jätta hagi rahuldamata;

– mõista kohtukulud välja hagejalt.

## Õiguslik käsitlus

27 Hagi põhjenduseks esitab hageja kuus väidet. Esimene põhineb ilmsel hindamisveal. Teise väite kohaselt on rikutud võrdse kohtlemise põhimõtet. Kolmas puudutab oluliste menetlusnormide rikkumist. Neljandas väidab hageja, et rikutud on õiguspärase ootuse kaitse põhimõtet. Viienda väite kohaselt on rikutud direktiivi 2003/87, eelkõige selle artiklit 10a ja I lisa punkti 1. Kuuenda väite kohaselt on nimetatud punkt õigusvastane.

28 Lisaks, seostamata neid formaalselt hagi kuue väitega, esitasid kohtuasja pooled argumente vaidlustatud otsuse vastuvõtmise menetlusele kohaldatava õigusliku raamistiku ja komisjoni kohustuste kohta. Need argumendid mõjutavad eelkõige hagi teise ja kolmanda väite hindamist.

29 Seega tuleb kõigepealt meelde tuletada kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi õiguslikku raamistikku ja direktiivi 2003/87 eesmärke, seejärel analüüsida poolte argumente vaidlustatud otsuse vastuvõtmise menetluse nõuetekohasuse kohta ja viimaks argumente, mis seavad kahtluse alla selle otsuse põhjendatuse.

### *Sissejuhatavad märkused kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi ja direktiiviga 2003/87 taotletavate eesmärkide kohta*

30 Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem, mida reguleerib direktiiv 2003/87, käsitleb selle I lisas määratletud kriteeriumidele vastavaid käitisi, mis paiskavad õhku üht või mitut direktiivi II lisas loetletud kasvuhoonegaasidest (direktiivi artikkel 2). Direktiivi artikli 1 kohaselt on kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi eesmärk ergutada ettevõtjaid vähendama tulemuslikult ja majanduslikult tõhusalt oma kasvuhoonegaaside heitkoguseid. Nagu nähtub sama direktiivi põhjendusest 8, eeldab kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem nende tegevusalade

kaasamist, millel on teatav potentsiaal vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid (vt 20. juuni 2019. aasta kohtuotsus ExxonMobil Production Deutschland, C-682/17, EU:C:2019:518, punktid 55 ja 56 ning seal viidatud kohtupraktika).

31 Seoses sellega tuleb märkida, et direktiivi 2003/87 eesmärk on luua kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem, mis on suunatud kasvuhoonegaaside õhku paisatud heitkoguste vähendamisele tasemeni, mis võimaldab vältida inimtegevusest tulenevaid ohtlikke kliimahäireid, ning mille lõppeesmärk on keskkonnakaitse (vt selle kohta 8. märtsi 2017. aasta kohtuotsus ArcelorMittal Rodange et Schifflange, C-321/15, EU:C:2017:179, punkt 24 ja seal viidatud kohtupraktika, ning 20. juuni 2019. aasta kohtuotsus ExxonMobil Production Deutschland, C-682/17, EU:C:2019:518, punkt 62 ja seal viidatud kohtupraktika). Direktiivi eesmärk on vähendada majanduslikult tõhusalt Euroopa Liidu kasvuhoonegaaside heitkoguseid võrreldes 1990. aasta tasemega (vt selle kohta 20. juuni 2019. aasta kohtuotsus ExxonMobil Production Deutschland, C-682/17, EU:C:2019:518, punkt 64 ja seal viidatud kohtupraktika).

32 Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi eesmärk on niisiis täita keskkonnavaldkonnas liidu rahvusvahelisi kohustusi ja sealjuures saavutada mitu eesmärki, nagu „pidurda[da] võimalikult vähe majandusarengut ja tööhõivet“ (direktiivi 2003/87 põhjendus 5), „[säilitada] siseturu terviklikkus[t]“ (direktiivi põhjendus 7) ja „vältida konkurentsimoonutusi“ (direktiivi põhjendus 7) (vt 20. juuni 2019. aasta kohtuotsus ExxonMobil Production Deutschland, C-682/17, EU:C:2019:518, punkt 101 ja seal viidatud kohtupraktika) ning vältida „süsinikdioksiidi leket“, st kasvuhoonegaaside heidet tekitavate tootjate ümberpaiknemist väljaspool siseturgu, eelkõige direktiivi artiklis 10b sätestatud tingimustel.

33 Selleks peavad kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi kuuluvad ettevõtjad esiteks saama kasvuhoonegaaside heiteloa, mille liikmesriigid annavad neile tingimusel, et nad tõendavad, et suudavad oma heitkoguseid seirata ja nendest aru anda, ning teiseks tagastama igal aastal lubatud heitkoguse ühikud, mis on ülekantavad nii liidus kui ka väljaspool liitu. Liikmesriigid kontrollivad ja arvestavad iga käitise tagastatud lubatud heitkoguse ühikute samaväärsust tema tegelike kasvuhoonegaaside heitkogustega, mida on hinnatud süsinikdioksiidi ekvivalenttonnides (direktiivi 2003/87 artikli 3 punkt a ning artiklid 4–6, 12, 15, 19 ja 25).

34 Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemiga luuakse seega majanduslike stiimulite kogum käitiste endi poolt kasvuhoonegaaside vähendamiseks. Kuigi lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi lõppeesmärk on keskkonnakaitse, ei vähenda see süsteem ise heitkoguseid. Seevastu ergutab ja soodustab see kõige madalamate kulude otsimist, et saavutada nende heitkoguste vähendamine tasemel, mis on kooskõlas liidu ja selle liikmesriikide rahvusvaheliste kohustustega, ning mis sõltub sellest, kui rangelt kinnitatakse eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute kogumaht (16. detsembri 2008. aasta kohtuotsus Arcelor Atlantique et Lorraine jt, C-127/07, EU:C:2008:728, punkt 31, ning 17. oktoobri 2013. aasta kohtuotsus Billerud Karlsborg ja Billerud Skärblacka, C-203/12, EU:C:2013:664, punkt 26).

35 Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem põhineb majanduslikul loogikal, mis innustab iga süsteemiosalist tekitama talle esialgu eraldatud lubatud heitkoguse ühikust madalamat kasvuhoonegaaside heitkogust, et ülejäägi saaks võõrandada teisele osalisele, kelle heitkogus ületab talle antud või tema poolt omandatud lubatud heitkoguse ühikuid. Heitkogustel on seeläbi majanduslik väärtus (vt 8. märtsi 2017. aasta kohtuotsus ArcelorMittal Rodange et Schifflange, C-321/15, EU:C:2017:179, punkt 22 ning seal viidatud kohtupraktika;

20. juuni 2019. aasta kohtuotsus ExxonMobil Production Deutschland, C-682/17, EU:C:2019:518, punkt 63; vt ka kohtujurist Campos Sánchez-Bordona ettepanek kohtuasjas ArcelorMittal Rodange et Schifflange, C-321/15, EU:C:2016:516, punktid 48–55).

36 Lisaks näeb kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem reeglist, et lubatud heitkoguse ühikud müüakse enampakkumisel, ette üleminekuerandi, mille kohaselt jaotatakse teatavaid lubatud heitkoguseid tasuta (direktiivi 2003/87 artiklid 9, 9a, 10, 10a ja 10c), mille arv on alates 2013. aastast lineaarselt vähenenud. Tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute arv määratakse nüüd kindlaks iga toote jaoks põhimõtteliselt ja võimaluste piires arvutatud võrdlusaluse põhjal, mis vastab direktiivi artiklis 10a ette nähtud tingimustel 10% ökoloogiliselt kõige tõhusamate tootjate keskmistele näitajatele. Viimati nimetatud artikli lõike 2 punktide a ja b kohaselt kohaldatakse võrdlusaluste väärtuste suhtes ajavahemikul 2021–2025 aastast maksimaalset vähendamismäära 1,6%.

37 Selleks et saada tasuta eraldatavaid lubatud heitkoguse ühikuid, peab käitis olema hõlmatud rakendusmeetmega, mille peab liikmesriik direktiivi 2003/87 artikli 11 lõike 1 kohaselt enda territooriumil vastu võtma. Kooskõlas selle artikli lõikega 3 ei või liikmesriigid väljastada tasuta lubatud heitkoguse ühikuid käitistele, mille lisamisest on komisjon keeldunud. Lisaks arvutatakse meetmega hõlmatud käitiste heitkoguseid arvesse võttes iga tootepõhise võrdlusaluse keskmine näitaja, millest sõltub lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamine.

38 Lubatud heitkoguse ühikud, mida ei ole tasuta eraldatud, müüakse direktiivi 2003/87 artiklis 10 ette nähtud tingimustel avalikul enampakkumisel. Lubatud heitkoguse ühikute eraldamisel liigutakse järk-järgult eranditult enampakkumise põhimõtte poole, mida liidu seadusandja peab üldiselt majanduslikult kõige tõhusamaks (vt selle kohta 20. juuni 2019. aasta kohtuotsus ExxonMobil Production Deutschland, C-682/17, EU:C:2019:518, punkt 66).

39 Direktiivi 2003/87 I lisas nimetatud tegevusalade hulka kuulub paberi või papi tootmine tootmisvõimsusega üle 20 tonni ööpäevas. Asjaomaste käitiste suhtes kohaldatakse sama lisa kohaselt kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi selles osas, mis puudutab nende süsinikdioksiidi heidet.

40 Direktiivi 2003/87 I lisa punktides 1 ja 3 on siiski sätestatud:

„1. Käesolev direktiiv ei hõlma […] eranditult biomassi kasutavaid käitisi. […]

3. […] [Käitise summaarse nimisoojusvõimsuse] arvutuse juures ei võeta arvesse […] seadmeid, mis kasutavad üksnes biomassi. „Üksnes biomassi kasutavad seadmed“ hõlmavad seadmeid, mis kasutavad fossiilkütuseid ainult seadme käivitamise või seiskamise ajal.“

41 Direktiivi 2003/87 IV lisa A osa sisaldab punkti „Arvutamine“, mille neljanda lõigu viimases lauses on sätestatud: „[b]iomassi heitekoefitsient võrdub nulliga“.

42 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiivis (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT 2018, L 328, lk 82) on taastuvate energiaallikate hulka lisatud ka biomass. Nimetatud direktiivi artikli 2 punktis 24 on biomass määratletud kui „põllumajandusest (kaasa arvatud taimsed ja loomsed ained), metsamajandusest ja sellega seotud tööstusharudest, sealhulgas kalandusest ja vesiviljelusest pärit bioloogilise päritoluga toodete, jäätmete ja jääkide biolagunev fraktsioon ning jäätmete, sealhulgas bioloogilise päritoluga tööstus- ja olmejäätmete biolagunev fraktsioon“.

43 Poolte vahel on vaidlus selle üle, milline on biomassist pärinevaid kasvuhoonegaaside heitkoguseid käsitleva niisuguse erandi ulatus ja õiguspärasus, mille alusel – nagu on märgitud eespool punktides 2–22 – keeldus komisjon vaidlustatud otsuses kõnealust käitist lisamast kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi, mis muu hulgas toob kaasa selle, et see käitis jääb ilma igasugusest kasvuhoonegaaside tasuta eraldamisest neljandaks kauplemisperioodiks (2021–2025).

### *Vaidlustatud otsuse vastuvõtmise menetluse nõuetekohasus*

44 Lisaks argumentidele, mis on konkreetselt seotud vaidlustatud otsuse vastuvõtmise menetluse õiguspärasusega, on pooled eriarvamusel kahes küsimuses, mida tuleb kõigepealt analüüsida.

45 Esiteks heidab hageja komisjonile ette, et komisjon keeldus võtmast arvesse andmeid, mis talle 26. jaanuaril ja 4. veebruaril 2021 esitati (vt eespool punktid 12 ja 17), põhjendusega, et nende riiklike rakendusmeetmete, mis on sätestatud direktiivi 2003/87 artiklis 11 ja direktiivi artiklis 10a viidatud delegeeritud määruses hindamisaluste väärtuste kohta, vastuvõtmise selles etapis ei olnud tal enam võimalik võtta arvesse muudatusi, mis mõjutaksid kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemiga hõlmatud ja tasuta lubatud heitkoguste ühikute saamiseks kõlblike käitiste identifitseerimist. Eeltoodud eraldiseisvalt esitatud argumendid kattuvad suures osas nendega, mille hageja esitas kolmanda väite esimese osa põhjendamiseks, ning neid analüüsitakse selle raames.

46 Teiseks on poolte vahel vaidlus komisjoni 19. detsembri 2018. aasta rakendusmääruse (EL) 2018/2066, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87 kohast kasvuhoonegaaside heite seiret ja aruandlust ning millega muudetakse komisjoni määrust (EL) nr 601/2012 (ELT 2018, L 334, lk 1), artikli 72 lõike 1 esimesest lõigust tulenevate ümardamisreeglite ulatuse üle. Kõigepealt tuleb analüüsida küsimust, kas hageja võis, nagu ta väidab, tugineda argumendile, et ümardatud andmed, mille ta esitas keskkonnakaitseametile ja mille viimane komisjonile edastas, vastasid siiski tegelikele fossiilse süsinikdioksiidi heitkogustele, mis ei ole null, kuid jäävad 0 ja 0,5 tonni vahele.

#### *Vaidlustatud otsuse vastuvõtmise menetluses esitatud ümardatud andmete arvessevõtmine*

47 Nagu nähtub keskkonnakaitseameti 4. veebruaril 2021 komisjonile saadetud e-kirjast (vt eespool punkt 17), paiskas hageja 2018. aastal enda väitel õhku 0,37 tonni fossiilset süsinikdioksiidi. Hageja esitas ka 2019. ja 2020. aasta kohta sertifitseeritud aruande, mille kohaselt paiskas ta neil kahel aastal fossiilset süsinikdioksiidi õhku vastavalt 0,29 tonni ja 0,46 tonni.

48 Hageja väidab, et ta järgis komisjoni kehtestatud ümardamisreegleid, kui ta märkis 2018. aasta heitkoguseks nulli, ja ta on ainuüksi selle asjaolu tõttu ebasoodsamas olukorras kui ettevõtjad, kes olid neid eeskirju rikkudes esitanud oma tegelikud heitkogused, kui need olid väiksemad kui 0,5 tonni. Tõepoolest, viimati nimetatud käitisi ei ole kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemist välja jäetud.

49 Samuti väidab hageja, et komisjoni seisukoht, et kõik käitised, mis on õhku paisanud vähem kui 0,5 tonni fossiilset süsinikdioksiidi, tuleb olenemata sellest, kas nad on esitanud ümardatud andmeid või mitte, kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemist välja jätta, kujutab endast ratsionaliseerimist *a posteriori*, millest ei olnud keskkonnakaitseametit enne vaidlustatud otsuse vastuvõtmist ilmselgelt teavitatud.

50 Komisjon vaidleb hageja argumentidele vastu.

51 Rakendusmääruse 2018/2066 artikli 72 lõike 1 esimeses lõigus on sätestatud: „Iga kasvuhoonegaasi – [süsinikdioksiidi, lämmastikmonooksiidi ja perfluorosüsiniku] – aastane koguheide esitatakse ümardatud [süsinikdioksiidi või süsinikdioksiid-ekvivalendi] tonnidena“.

52 Vaidlust ei ole selles, et eelkõige dokumentidest, mille komisjon esitas vastuseks Üldkohtu talle adresseeritud menetlust korraldavale meetmele, ning hageja omal algatusel esitatud dokumentidest nähtub, et kogu menetluse jooksul, mille tulemusel võeti vastu vaidlustatud otsus, olid keskkonnakaitseameti poolt komisjonile edastatud hagejat puudutavates heiteandmetes võrdlusperioodi 2014–2018 kohta heitkoguseks märgitud null.

53 Hageja ei vaidle vastu, et ta paiskas aastatel 2014–2017 õhku fossiilset süsinikdioksiidi. Seevastu väidab ta, et 2018. aastat puudutav näitaja 0 tonni tulenes sellest, et tema tegelikud heitkogused, mis olid 0,37 tonni, ümardati allapoole. Ta väidab, et ümardamisreeglite järgimine tekitas talle suhtelise kahju võrreldes käitistega, kes ei teatanud heitkoguseks nulli, kuigi nende tegelikud heitkogused olid väiksemad kui 0,5 tonni, ja kes ei olnud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemist välja jäetud – see võimaldas neil jätkuvalt saada tasuta lubatud heitkoguse ühikuid.

54 Eitamata hageja väidete tõelevastavust, väidab komisjon, et ümardamisreeglid on kohustuslikud ja hagejal ei ole alust ette heita nende kohaldamise tagajärgi.

55 Ei ole siiski mingit kahtlust selles, et kuigi hageja järgis eespool mainitud sättes ette nähtud ümardamisreegleid, ei ole see nii kõigi riiklike rakendusmeetmetega hõlmatud käitiste puhul. Komisjon tunnistab pealegi, et ta jättis ekslikult välja arvamata kaks käitist, mille teatatud heitkogused olid väiksemad kui 0,5 tonni, kuid mida ei olnud ümardatud.

56 On tõepoolest kahetsusväärne, et komisjon ei järginud vaidlustatud otsuse vastuvõtmise menetluses selles küsimuses järjepidevat seisukohta, mida näitavad eelkõige küsimused, mille ta esitas keskkonnakaitseametile, ja see, missuguseid käitisi ta kavatses kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemist välja jätta. Ümardamise reegli rakendamine on siiski ette nähtud rakendusmääruse 2018/2066 artikli 72 lõike 1 esimeses lõigus. See kohustus kordab varem komisjoni 21. juuni 2012. aasta määruse (EL) nr 601/2012 Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87 kohase kasvuhoonegaaside heite seire ja aruandluse kohta (ELT 2012, L 181, lk 30) artikli 72 lõike 1 esimeses lõigus sätestatud kohustust, mida see asendab. Seega oli kõnealune kohustus kohaldatav nii kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi kuuluvate käitiste poolt ajavahemiku 2014–2018 iga aasta kohta koostatud heitkoguste aruannete suhtes kui ka võrdlusperioodi heitkoguste aruande suhtes, mille liikmesriigid olid kohustatud esitama riiklike rakendusmeetmetega hõlmatud projektide põhjendamiseks.

57 Nõustuda ei saa hageja argumendiga, et seda reeglit ei saa kohaldada selleks, et teha kindlaks, kas direktiivi 2003/87 I lisa punkti 1 tähenduses tuleb käitist pidada selliseks, mis kasutab eranditult biomassi.

58 Nagu ilmneb rakendusmääruse 2018/2066 artiklitest 1 ja 2, kohaldatakse seda kohustuslikku reeglit kõigi kasvuhoonegaaside heitkoguste aruandluse suhtes, mis käsitleb direktiivi 2003/87/EÜ I lisas loetletud tegevusalasid. Tegemist on seega objektiivse meetodiga, mida

kohaldatakse direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate kõigi käitiste suhtes võrdlusperioodi iga aasta kohta, nagu on välja toodud eespool punktis 56, ja mis võimaldab kindlaks teha, kas biomassi kasutav käitis kasutab nimetatud lisa punkti 1 tähenduses ainult biomassi või mitte.

59 Seevastu hageja pakutud tõlgendus, mille kohaselt tuleks biomassi kasutavat käitist, mis deklareerib 0 tonni fossiilset süsinikdioksiidi heidet, käsitada nii, et see ei kasuta ainult biomassi, sest tema tegelik heitkogus ei ole null, läheks vastuollu kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi ühtsuse nõudega, mis tugineb eelkõige aruandlus- ja seire-eeskirjade ühtsusel, mida rakendusmäärusega 2018/2066 soovitakse tagada. Lisaks tuleb märkida, et kuna direktiivi 2003/87 I lisa punktis 3 on samastatud fossiilset süsinikdioksiidi õhku paiskavad käitised eranditult biomassi kasutavate käitistega üksnes tootmisprotsessi käivitamise ja seiskamise tähenduses, siis näeb see punkt sõnaselgelt ette, et kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemiga ei ole hõlmatud käitised, mille fossiilne süsinikdioksiidi heide on marginaalne, kuid mitte tingimata null.

60 Seega oli hageja kohustatud deklareerima fossiilse süsinikdioksiidi heite võrdlusperioodi iga aasta kohta nullina ja eelkõige ümardama nullini oma 2018. aasta heitearuande, mida ta ka tegi. Ilma et see mõjutaks võrdse kohtlemise põhimõtte võimaliku rikkumise tagajärgi, on alusetu tema etteheide, et komisjon võttis arvesse aruandeid, mille keskkonnakaitseamet asjaomase käitise kohta talle esitas, mille kohaselt ei olnud fossiilse süsinikdioksiidi heidet toimunud ja kasutati seega üksnes biomassi.

*Kolmas väide, et on rikutud olulisi menetlusnorme*

61 Kolmas väide oluliste menetlusnormide rikkumise kohta on jagatud kolmeks osaks: hageja väidab esimeses osas, et rikutud on hoolsuskohustust, teises, et rikutud on õigust olla ära kuulatud ja kolmandas, et rikutud on põhjendamiskohustust.

– *Kolmanda väite esimene osa, mis puudutab hoolsuskohustuse rikkumist*

62 Hageja väidab, et kui komisjon oleks keskkonnakaitseameti edastatud teavet õigesti hinnanud, oleks ta jõudnud teistsugusele järeldusele kõnealuse käitise lisamise kohta kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi. Komisjon rikkus seega oma hoolsuskohustust.

63 Hageja leiab, et direktiivi 2003/87 I lisa punktis 1 ette nähtud eranditult biomassi kasutavate käitiste väljajätmise üle otsustamisel on asjakohane küsimus, kas kõnealune käitis tekitab fossiilset süsinikdioksiidi heidet või mitte. Komisjon rikkus aga oma kohustust nõuetekohaselt kontrollida, kas nimetatud käitis kasutas eranditult biomassi. Veelgi enam, komisjon esitas keskkonnakaitseametile küsimuse, mille kohaselt talle tundus, et see käitis kasutas „peaaegu eranditult“ biomassi, mis tähendab, et ta oli teadlik, et käitis kasutab fossiilseid kütuseid. Nii otsustas ta hageja arvates tahtlikult jätta põhjuseta kõrvale keskkonnakaitseameti esitatud sertifitseeritud andmed, mille erapooletust ei saa kahtluse alla seada.

64 Lisaks viivitas komisjon hageja hinnangul keskkonnakaitseametile selle teatamisega, et ta on seisukohal, et niisugused käitised nagu kõnealune käitis, mis olid teatanud fossiilse süsinikdioksiidi heitekoguseks null, tuleb kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemist välja jätta. See, et keskkonnakaitseametile kehtestatakse väidetav tähtpäev, mille möödumisel ei saa uusi, isegi asjakohaseid andmeid enam arvesse võtta, on ebaõige.

65 Repliigis heidab hageja komisjonile lisaks ette, et komisjon ei määranud keskkonnakaitseametile selgel viisil tähtaega. Seega ei ole komisjonil alust tugineda argumendile, et osa talle esitatud teabest on esitatud hilinemisega. Hageja leiab, et komisjon ei oleks saanud kõnealust käitist kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemist välja jätta, kui see institutsioon oleks arvesse võtnud seda, et ta ümardas oma heitkoguseid vastavalt kehtivatele eeskirjadele, kuigi tegelikult ei olnud koguseks null.

66 Hageja sõnul ei saa komisjon tugineda niisuguse tähtaja ületamisele, mida komisjon ei olnud määranud. Vastupidi komisjoni väidetele ei esitanud keskkonnakaitseamet 26. jaanuari 2021. aasta e-kirjas andmeid liiga hilja selleks, et komisjon saaks neid arvesse võtta. Nimelt tegi komisjon ise muudatusi aktides, mille vastuvõtmine oli käimas ja mis puudutasid muu hulgas muude tootepõhiste võrdlusalustega hõlmatud 10% kõige tõhusamate käitiste heitkoguste väärtust. Peale selle nähtub hagiavalduse lisast A 10, et kahel käitisel lubati esitada ajakohastatud andmeid pärast vaidlustatud otsuse vastuvõtmist ja seega *a fortiori*, pärast 26. jaanuari 2021.

67 Lisaks võeti vaidlustatud otsus vastu rohkem kui üks kuu pärast seda, kui keskkonnakaitseamet oli teatanud, et erinevalt koheldakse käitisi, mis oma aruandes andmeid ümardasid ja neid, kes seda ei teinud, ning et tootepõhiseid võrdlusaluseid käsitlev määrus võeti vastu peaaegu poolteist kuud hiljem. Kõnealuse käitise arvessevõtmine tootepõhise võrdlusaluse arvutamisel oleks hageja hinnangul kujutanud endast aga üksnes väikest kohandamist. Kuigi komisjon väidab, et vaidlustatud otsuse vastuvõtmise protsess kestis 15 kuud, tuleb siiski märkida, et keskkonnakaitseamet sai aruannetes nullini ümardanud käitiste arvessevõtmise probleemi tõstatada alles 12 kuu pärast ning selle teabe esitamisega hilinemine, millele komisjon viitab, on tegelikult suures osas omistatav komisjonile.

68 Komisjon vaidleb hageja argumentidele vastu.

69 Kohtupraktikast tuleneb, et keerukaid tehnilisi hinnanguid puudutava haldusmenetluse puhul peab liidu institutsioonidel ja organitel olema oma ülesannete täitmiseks kaalutlusõigus. Kuid juhul, kui neil on selline kaalutlusõigus, on liidu õiguskorraga haldusmenetlustes antud tagatiste järgimine veelgi suurema tähtsusega. Nende tagatiste hulka kuulub eelkõige kohustus hinnata hoolsalt ja erapooletult kõiki konkreetses olukorras tähtsust omavaid asjaolusid (vt selle kohta 21. novembri 1991. aasta kohtuotsus Technische Universität München, C-269/90, EU:C:1991:438, punktid 13 ja 14).

70 Nagu nähtub vaidlustatud otsuse põhjendustest 2–8, kontrollis komisjon talle liikmesriikide pädevate talituste edastatud teabe täielikkust ja kooskõlalisust.

71 Vastupidi sellele, mida väidab komisjon, ei heida hageja talle sugugi ette seda, et ta ei teinud kohapealseid kontrolle ega kontrollinud aruannete õigsust, mille käitised liikmesriikide pädevatele asutustele olid esitanud. Seevastu väidab hageja, et komisjon ei võinud hilinemise tõttu kõrvale jätta andmeid, mille talle edastas keskkonnakaitseamet ja mille kohaselt oli ta esiteks ümardanud oma heitearuandeid ja teiseks ei olnud tema tegelik fossiilse süsinikdioksiidi heitkogus 2018. aastal null.

72 Direktiivi 2003/87 artikli 11 lõike 1 teise lõigu kohaselt tuli neljanda kauplemisperioodi (2021–2025) riiklikest rakendusmeetmetest komisjonile teatada enne 30. septembrit 2019. On selge, et käesoleval juhul järgis keskkonnakaitseamet seda tähtaega.

73 Toimikust nähtub seevastu, et keskkonnakaitseametile ei kehtestatud ühtegi muud tähtaega kui see, mida on mainitud eespool punktis 72. Sellega seoses ei ole veenev komisjoni väide, et tähtajaks määrati 7. detsember 2021. Nimelt vaidlustas keskkonnakaitseamet viivitamata selle e-kirjas mainitud tähtaja ning komisjoni talitused sellele vastu ei vaielnud.

74 Lisaks on selge, et riiklike rakendusmeetmete muudatused käitiste deklareeritud väärtustes võivad esmapilgul mõjutada tootepõhise võrdlusaluse määratlust, kuivõrd need kuuluvad kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi. See kehtib seda enam biomassi kasutavate käitiste kohta, sest selliseid heitkoguseid ei võeta arvesse tagastatavate lubatud heitkoguse ühikute arvu arvutamisel. Pooled on siiski eriarvamusel küsimuses, millised järeldused oleks komisjon pidanud käesolevas asjas tegema teabest, mille keskkonnakaitseamet talle 26. jaanuaril ja 4. veebruaril 2021 edastas. Hageja väidab, et komisjon oli kohustatud hindama kõiki asjakohaseid andmeid olenemata nende edastamise kuupäevast, samas kui komisjon on seisukohal, et alates hetkest, mil tootepõhiseid võrdlusaluseid kehtestava määruse vastuvõtmise menetlus oli käimas, oli liiga hilja esitada talle muudatusi, mis võisid seada kahtluse alla võrdlusalustega seotud eelnõud. Komisjon väidab, et kui niisuguseid muudatusi oleks tulnud arvesse võtta, oleks lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamiseks hädavajalike aktide vastuvõtmine märkimisväärselt hilinenud.

75 Vastu ei vaieldud ka sellele, et kuupäeval, mil keskkonnakaitseamet komisjoni deklareeritud väärtuste ümardamisest tekkivate erinevustega seotud probleemidest hoiatas, ja veelgi enam siis, kui keskkonnakaitseamet komisjoni teavitas, et asjaomase käitise heitkoguste väärtus 2018. aastal ei olnud null, vaid 0,3727 tonni fossiilset süsinikdioksiidi (vt eespool punkt 17), või 4. veebruaril 2021, oli tootepõhiseid võrdlusaluseid kehtestava määruse eelnõu juba kliimamuutuste komisjonile esitatud. Komisjon teavitas 1. veebruari 2021. aasta e-kirjaga (vt eespool punkt 16) keskkonnakaitseametit sellest, et arvesse saab võtta üksnes muudatusi, mis tootepõhiseid võrdlusaluseid ei mõjuta.

76 Komisjonil on tõepoolest alust väita, et direktiivi 2003/87 artiklis 10a on ette nähtud, et lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamine eeldab, et enne seda määratakse kindlaks võrdlusalused iga tegevusala kohta, ning et direktiivi artikli 11 lõike 2 kohaselt tuleb tasuta heitkoguse ühikud eraldada enne jooksva aasta 28. veebruari. Nimelt eeldab selle direktiivi artikli 10a lõige 2 – milles on ette nähtud, et eelnevate võrdlusaluste lähtepunktiks on sektori 10% kõige tõhusamate käitiste keskmised näitajad – kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi kuuluvate käitiste loetelu koostamist. Seega on komisjonil üldjuhul lubatud võtta vajalikke korraldavaid haldusmenetluse meetmeid, et tagada sama direktiivi artikli 11 lõikes 2 ette nähtud tähtaegadest kinnipidamine, eelkõige nähes ette tähtajad, mille jooksul peavad liikmesriigi ametiasutused esitama kõik andmed, mis on vajalikud süsteemiga hõlmatud käitiste loetelu koostamiseks, ja nende energiatõhususe. Siiski, nagu on tõdetud eespool punktis 73, ei nähtu toimikust, et komisjon oleks käesolevas asjas selgelt kehtestanud keskkonnakaitseametile kohustusliku tähtaja.

77 Neil asjaoludel oli komisjon kohustatud talle edastatud teavet arvesse võtma.

78 Nagu nähtub komisjoni 1. veebruari 2021. aasta e-kirjast keskkonnakaitseametile (vt eespool punkt 16), vaidles komisjon käesolevas asjas põhimõtteliselt vastu mis tahes uue teabe arvessevõtmisele, mis mõjutaks süsteemiga hõlmatud käitiste loetelu ja võrdlusaluste arvutamist. Seda keeldumist kinnitas komisjon 16. veebruari 2021. aasta e-kirjas (vt eespool punkt 18), milles komisjon teatas keskkonnakaitseametile, et ta ei saa arvesse võtta teavet, mille amet oli talle esitanud 4. veebruaril 2021 ja mis puudutas esiteks kahe niisuguse käitise hõlmamist, mis olid

deklareerinud fossiilse süsinikdioksiidi heite koguseks muu väärtuse kui nulli, kuid mis jäi alla 0,5 tonni, ning teiseks hageja käitise väljajätmist, kuigi viimane ümardas 2018. aasta heitearuandeid 0 tonnini, samas kui tema ümardamata tegelikud heitkogused olid suuremad kui 0 tonni ja väiksemad kui 0,5 tonni. Nii toimides eiras komisjon eespool punktis 77 viidatud kohtupraktikast tulenevat kohustust hinnata hoolikalt ja erapooletult kõiki konkreetse juhtumi olulisi asjaolusid.

79 Lisaks tuleb tõdeda – nagu märkis ka hageja –, et komisjoni 19. mail 2020 keskkonnakaitseametile esitatud arvamuskirjas (vt eespool punkt 7) mainitud välistamiskriteerium puudutas ligemale 100% biomassi kasutamist, seda isegi üheainsa võrdlusperioodi aasta jooksul. Kuna see kriteerium on rangem kui kriteerium, mida komisjon lõpuks kasutas, võttis see ekslik teave keskkonnakaitseametilt võimaluse saada vaidlustatud otsuse vastuvõtmise menetluses täpselt teada, kuidas komisjon on direktiivi 2003/87 I lisa punkti 1 tõlgendanud.

80 Siiski ilmneb eelnevatest punktidest 51–60, et keskkonnakaitseameti 4. veebruaril 2021 esitatud andmed ei saanud vähimalgi määral mõjutada hageja käitise väljajätmist, kuna – nagu nähtub eelnevatest punktidest 51–60 – käitiseid, mis paiskasid õhku vähem kui 0,5 tonni fossiilset süsinikdioksiidi, tuli käsitada sellistena, mis kasutavad direktiivi 2003/87 I lisa punkti 1 tähenduses eranditult biomassi. Veelgi enam, poolte avaldustest kohtuistungil tuleneb, et nimetatud direktiivi artikli 10a lõike 2 punktis b (vt eespool punkt 36) sätestatud võrdlusaluste väärtuse maksimaalne vähendamine oli saavutatud, mistõttu on tõenäoline, et ühe keskmisest tõhusama käitise hõlmamise või ekslikult hõlmatud kahe käitise väljajätmise mõju oleks praegusel juhul selle võrdlusalusega seotud käitiste suurt arvu arvestades null või vähemalt väga väike.

81 Neil asjaoludel tuleb asuda seisukohale, et see, et komisjon rikkus oma kohustust hinnata hoolikalt ja erapooletult kõiki konkreetse juhtumi olulisi asjaolusid, mis on tuvastatud eespool punktis 78, ei mõjuta kõnealuse käitise kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemist välja jätmise õiguspärasust. Samuti tuleb märkida, et käesolevas kohtuvaidluses ei ole Üldkohtule esitatud küsimust, kas Rootsi Kuningriigi teatatud riiklike rakendusmeetmetega on hõlmatud veel kaks 4. veebruari 2021. aasta e-kirjas nimetatud käitist, mis deklareerisid fossiilse süsinikdioksiidi heiteks ilma ümardamata alla 0,5 tonni.

82 Sellest järeldub, et vaatamata veale, mille komisjon tegi, kui ta põhimõtteliselt keeldus arvesse võtmast andmeid, mille keskkonnakaitseamet talle 4. veebruaril 2021 edastas, tuleb kolmanda väite esimene osa tagasi lükata.

– *Kolmanda väite teine osa, mille kohaselt on rikutud õigust olla ära kuulatud*

83 Hageja väidab, et kuna komisjon ei andnud talle võimalust enne vaidlustatud otsuse vastuvõtmist oma arvamust esitada, rikkus komisjon tema õigust olla ära kuulatud. Ta leiab, et see rikkumine on vastuolus Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikliga 41 ja selle rikkumise puudumisel oleks ta saanud tõendada, et kõnealune käitis ei kasutanud eranditult biomassi, vaid et tema süsinikdioksiidi heitkogused olid osaliselt fossiilset päritolu. Ta väidab, et ta oleks saanud end paremini kaitsta, kui tema õigust olla ära kuulatud oleks järgitud. Ta väidab, et ta oleks võinud komisjonile teatada, et ta ümardas oma fossiilse süsinikdioksiidi heitkoguse nullini, kuigi see heitkogus ei olnud null, ja et ta kavatses ajavahemikul 2021–2025 jätkata fossiilse süsinikdioksiidi õhkupaiskamist.

84 Hageja väidab samuti, et vaidlustatud otsus mõjutab teda väga ebasoodsalt. Tema sõnul jäi ta esiteks ilma enam kui kolme miljoni euro suurusest kasumist, mis on hinnatud 2020. aastal saadud tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute alusel. Teiseks väidab ta, et kõnealuse käitise väljajätmine kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemist jätab ta ilma fossiilse süsinikdioksiidi heiteloast ja paneb talle kriminaalkaristuse saamise riski.

85 Viimasena märgib hageja, et kuna direktiivi 2003/87 I lisa punkt 1 on sõnastatud oleviku vormis, ei peaks võimalik asjaolu, et ta kasutas võrdlusperioodil (2014–2018) eranditult biomassi, olema määrav küsimuses, kas ta kavatses järgnevatel aastatel paisata õhku fossiilset süsinikdioksiidi. Ta leiab, et kui ta oleks saanud selle argumendi esitada, oleks ta saanud tõendada kõnealuse käitise õigust jääda hõlmatuks kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemiga.

86 Komisjon vaidleb hageja argumentidele vastu.

87 Põhiõiguste harta artikli 41 lõike 2 punkti a kohaselt on igaühel õigus, et teda kuulatakse ära enne seda, kui tema suhtes kohaldatakse üksikmeedet, mis võib teda kahjustada.

88 Euroopa Kohtu praktikast tuleneb, et isiku kaitseõiguste respekteerimine tema vastu algatatud menetluses, mis võib viia selle isiku kahjuks tehtud otsuseni, kujutab endast liidu õiguse aluspõhimõtet, mis peab olema tagatud isegi menetlust puudutavate eeskirjade puudumisel. Õigus olla ära kuulatud tagab igale isikule võimaluse teha haldusmenetluses enne tema huve kahjustada võiva otsuse tegemist tegelikult ja tõhusalt teatavaks oma seisukoht (vt 9. juuni 2005. aasta kohtuotsus Hispaania *vs.* komisjon, C-287/02, EU:C:2005:368, punkt 37 ja seal viidatud kohtupraktika, ning 22. novembri 2012. aasta kohtuotsus M., C-277/11, EU:C:2012:744, punkt 87 ja seal viidatud kohtupraktika).

89 Käesolevas asjas ei ole rikutud õigust olla ära kuulatud. Nimelt, nagu kinnitab ka komisjon, saab direktiivi 2003/87 artikli 11 lõikes 3 ette nähtud menetlust algatada üksnes asjaomase liikmesriigi vastu. Selle menetluse eesmärk on tagada, et komisjon veenduks, et asjaomase liikmesriigi esitatud lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamisega seotud riiklikud rakendusmeetmed on kooskõlas direktiivi artikli 10a lõikes 1 sätestatud eeskirjadega.

90 Mis puudutab seda menetlust, siis komisjoni 19. detsembri 2018. aasta delegeeritud määruse (EL) 2019/331, millega määratakse kindlaks üleliidulised üleminekueeskirjad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87 artikli 10a kohaste lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamiseks ühtlustatud viisil (ELT 2019, L 59, lk 8), artikli 14 kohaselt ei ole asjaomastel käitiste käitajatel konkreetseid menetlusõigusi. Nimetatud delegeeritud määruses ette nähtud eeskirjade kohaselt tuleb asjaomased käitiste käitajad ära kuulata riigisiseses menetluses, mis puudutab komisjonile direktiiviga 2003/87 hõlmatud käitiste loetelu esitamist ja igale käitisele tasuta eraldatud lubatud heitkoguse ühikuid. Delegeeritud määruse artiklis 3 on selle kohta ette nähtud, et liikmesriigid peavad tegema selle määrusega ette nähtud eeskirjade rakendamiseks vajalikud halduskorraldused. Lisaks ei ole hageja keskkonnakaitseametile väitnud, et tal ei olnud võimalik oma seisukohta tõhusalt ja tegelikult esitada (vt selle kohta 26. septembri 2014. aasta kohtuotsus Arctic Paper Mochenwangen *vs.* komisjon, T-634/13, ei avaldata, EU:T:2014:828, punkt 105 ja seal viidatud kohtupraktika).

91 Seetõttu tuleb kolmanda väite teine osa tagasi lükata.

– *Kolmanda väite kolmas osa, et rikutud on põhjendamiskohustust*

92 Hageja väidab, et ELTL artiklis 296 ette nähtud põhjendamiskohustuse täitmiseks oleks vaidlustatud otsuses tulnud esiteks välja tuua põhjendused selle kohta, kuidas komisjon tõlgendas biomassi puudutava erandi kohaldamise kriteeriume, ja teiseks näidata sõnaselgelt ära põhjused, miks ei olnud asjakohane asjaolu, et ta fossiilset päritolu süsinikdioksiidi õhku paiskas, miks koheldi erinevalt käitisi, mille heitkogused olid võrreldavad, miks ei võtnud komisjon arvesse teavet, mille keskkonnakaitseamet oli talle esitanud hageja fossiilse süsinikdioksiidi heitkoguse kohta, miks ei kuulatud hagejat ära vaatamata komisjoni käes olevatele andmetele ning miks võttis komisjon selleks, et teha kindlaks, kas biomassi puudutav erand on hageja suhtes kohaldatav, arvesse üksnes asjaomase käitise varasemat fossiilse süsinikdioksiidi heitkogust, mitte tema praegust või tulevast heitkogust.

93 Komisjon vaidleb hageja argumentidele vastu.

94 ELTL artiklis 296 järgi nõutud põhjendustest peavad selgelt ja üheselt mõistetavalt nähtuma vaidlusaluse akti autori kaalutlused, mistõttu isikud, keda akt puudutab, võiksid oma õiguste kaitsmise eesmärgil tutvuda akti põhjendustega ja liidu kohus saaks teostada omapoolset kontrolli (vt 23. septembri 2009. aasta kohtuotsus Poola *vs.* komisjon, T-183/07, EU:T:2009:350, punkt 136 ja seal viidatud kohtupraktika).

95 Põhjendamise nõude hindamisel tuleb arvestada juhtumi asjaolusid, nimelt akti sisu, põhjenduste laadi ja selgituste saamise huvi, mis võib olla akti adressaatidel või teistel isikutel, keda akt otseselt ja isiklikult puudutab. Ei ole nõutud, et põhjendustes oleksid ära toodud kõik asjakohased faktilised ja õiguslikud asjaolud, kuna seda, kas akti põhjendus vastab ELTL artikli 296 nõuetele, ei tule hinnata mitte üksnes selle sõnastusest lähtudes, vaid ka kontekstist ja kõnealust küsimust reguleerivate õigusnormide tervikust (vt 23. septembri 2009. aasta kohtuotsus Poola *vs.* komisjon, T-183/07, EU:T:2009:350, punkt 137 ja seal viidatud kohtupraktika).

96 Samuti on vaja arvesse võtta seda, et ELTL artiklist 296 tuleneva põhjendamiskohustuse – otsuse puhul, mis käsitleb riiklikke rakendusmeetmeid kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute esialgse tasuta eraldamiseks vastavalt direktiivi 2003/87 artikli 11 lõikele 3 – järgimine on veelgi olulisem seetõttu, et käesolevas asjas eeldab komisjoni kontrollipädevuse teostamine viimati nimetatud sätte alusel keerulisi majanduslikke ja ökoloogilisi hinnanguid, ning seetõttu, et nende hinnangute õiguspärasuse ja põhjendatuse kontroll liidu kohtus on piiratud (vt analoogia alusel 23. septembri 2009. aasta kohtuotsus Poola *vs.* komisjon, T-183/07, EU:T:2009:350, punkt 138 ja seal viidatud kohtupraktika).

97 Käesoleval juhul ilmneb vaidlustatud otsuse põhjenduses 11 esitatust (vt eespool punkt 20) üheselt mõistetavalt vaidlustatud otsuses endas kasutatud argumentatsioon. Sellest põhjendusest nähtub nimelt, et komisjon leidis, et kõnealune käitis tuleb direktiivi 2003/87 I lisa punkti 1 alusel kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemist välja jätta, kuna kasutab eranditult biomassi.

98 Kuna need andmed olid piisavad, et võimaldada hagejal tõhusalt esitada hagi ja Üldkohtul hinnata vaidlustatud otsuse õiguspärasust, ei olnud komisjon seega vastupidi hageja väidetele kohustatud esitama konkreetset põhjendust eespool punktis 92 toodud küsimuste kohta.

99 Järelikult tuleb kolmanda väite kolmas osa ja seega kolmas väide tervikuna tagasi lükata.

***Vaidlustatud otsuse põhjenduste paikapidavus***

100 Kõigepealt tuleb analüüsida hageja viiendat väidet, mis puudutab vaidlustatud otsuses komisjoni kasutatud välja jätmise kriteeriumide tõlgenduse õiguspärasust. Selle väite põhjendamiseks märgib hageja, et komisjon rikkus direktiivi 2003/87 olulisi sätteid, kui leidis, et kõik käitised, mis esitasid fossiilse süsinikdioksiidi heitkoguse nullina, sealhulgas need, mis ümardasid oma tegeliku heitkoguse nullini, tuleb kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemist välja jätta.

*Viies väide, et rikutud on direktiivi 2003/87*

101 Käesolev väide jaguneb kaheks osaks. Esimese osa põhjendamiseks väidab hageja, et komisjon võttis ekslikult arvesse delegeeritud määruse 2019/331 artikli 2 punktis 14 määratletud võrdlusperioodi, et teha kindlaks, kas asjaomane käitis võib kuuluda kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi. Teise osa põhjenduseks väidab ta, et komisjon on direktiivi 2003/87 ja eelkõige selle I lisa punkti 1 tõlgendamisel rikkunud mitut õigusnormi.

– *Viienda väite esimene osa, mis puudutab varasemate väärtuste ekslikku arvessevõtmist*

102 Hageja väidab, et direktiivi 2003/87 artiklist 11 tuleneb, et delegeeritud määruse 2019/331 artikli 2 punktis 14 määratletud võrdlusperiood ehk see, mis jäi aastatesse 2014–2018, on asjakohane üksnes selleks, et määrata kindlaks lubatud heitkoguse ühikute arv, mida võib tasuta eraldada. Seevastu ei ole selle võrdlusperioodi ja direktiivi I lisa punktis 1 ette nähtud erandi vahel, mis puudutab eranditult biomassi kasutavate käitiste väljajätmist, tuvastatud mingit seost. Hageja leiab seega, et komisjon rikkus õigusnormi, kui ta järeldas, et kõnealune käitis jäeti kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemist välja seetõttu, et ta ei olnud võrdlusperioodil teatanud fossiilse süsinikdioksiidi heitest.

103 Hageja leiab, et küsimus, kas käitis kuulub kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi, ei peaks, vastupidi, sõltuma tema varasemast, enam kui kahe aasta vanusest heitkogusest, vaid sellest, mis on tegelikult tekkinud riiklike rakendusmeetmete vastuvõtmise ajal, ja ettevõtja kavandatavast tulevasest heitkogusest. Vastasel juhul võetaks ettevõtjalt, kes kavatseb fossiilset süsinikdioksiidi õhku paisata, võimalus saada vajalik luba.

104 Komisjon vaidleb hageja argumentidele vastu.

105 Direktiivi 2003/87 artikli 11 lõike 1 teisest lõigust ilmneb, et direktiiviga hõlmatud käitiste loetelu viieks aastaks alates 1. jaanuarist 2021 esitatakse 30. septembriks 2019, ja loetelud igaks järgnevaks viieks aastaks esitatakse sellest alates iga viie aasta järel. Iga loetelu sisaldab allkäitise tasandil tootmistegevuse, soojuse ja gaaside ülekande, elektritootmise ja heitkoguste andmeid nende esitamisele eelnenud viie kalendriaasta kohta. Lubatud heitkoguse ühikuid eraldatakse tasuta ainult sellistele käitistele, mille kohta on selline teave esitatud.

106 Delegeeritud määruse 2019/331 artikli 2 punktis 14 on „võrdlusperiood“ määratletud kui „viie kalendriaasta pikkune periood enne direktiivi [2003/87] artikli 11 lõike 1 kohast komisjonile andmete esitamiseks määratud tähtaega“.

107 Direktiivi 2003/87 artikli 11 lõike 1 esimene lõik on sõnastatud järgmiselt:

„Iga liikmesriik avaldab ja esitab komisjonile […] tema territooriumil asuvate […] direktiiviga [2003/87] hõlmatud käitiste loetelu ja tema territooriumil asuvatele käitistele eraldatavad tasuta lubatud heitkoguse ühikud […].“

108 Kõigepealt tuleb märkida, et direktiivi 2003/87 artikli 11 lõikes 1 on nimetatud „[selle] direktiiviga hõlmatud käitiste loetelu“. Seevastu ei anna nimetatud direktiivi sätted mingit alust hageja tõlgendusele, et eristada tuleb võrdlusperioodi, mille alusel tuleb iga käitise varasemaid andmeid talle tasuta eraldatavate heitkoguse ühikute arvu arvutamisel arvesse võtta, ja ajavahemikku, mida tuleb arvesse võtta eranditult biomassi kasutavate käitiste väljajätmisel.

109 Nimelt ei saa mõistet direktiiviga 2003/87 „hõlmatud käitised“ tõlgendada ilma selle direktiivi artikli 2 lõiketa 1, milles viidatakse selle direktiivi I lisas nimetatud tegevusaladele, mille punktis 1 on ette nähtud eranditult biomassi kasutavate käitiste väljajätmine. Seega tuleneb nende sätete ülesehitusest vaadelduna kogumis, et selleks, et käitised oleksid kõlblikud lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamiseks, peavad nad olema riiklike rakendusmeetmete loetelus, mille eeldus on, et nende puhul on täidetud üks selles lisas ette nähtud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi lisamise kriteerium.

110 Järelikult on direktiivi 2003/87 selgete sätetega vastuolus hageja esitatud vahetegemine, mille kohaselt tuleb arvesse võtta käitaja tulevasi kavatsusi, et kanda tema nimi riiklike rakendusmeetmete loetellu ja saada seega tasuta lubatud heitkoguse ühikuid.

111 Seega tuleb viienda väite esimene osa tagasi lükata.

– *Viienda väite teine osa, mille kohaselt on rikutud õigusnorme*

112 Esiteks väidab hageja, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiviga 2009/29/EÜ, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ, et täiustada ja laiendada ühenduse kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteemi (ELT 2009, L 140, lk 63), muudetud direktiivi 2003/87 I lisa punkti 1 muutmise eesmärk on leevendada biomassi kasutavate käitiste käitajate piiranguid, andes neile vajaliku teabe, et saada lubatud heitkoguse ühikuid, mis on vajalikud nende tootmisprotsessiga seotud heitkoguste katmiseks. See erand on tema arvates vähetähtis võrreldes teiste viimati nimetatud direktiiviga tehtud muudatustega.

113 Teiseks väidab hageja, et seevastu oli direktiiviga 2009/29 kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi tehtud muudatuste keskne element tootepõhiste võrdlusaluste kindlaksmääramine lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamise arvutamiseks. Ta märgib, et direktiivi 2003/87 artikkel 10a, mis lisati direktiiviga 2009/29, määratleb eraldatavad lubatud heitkoguse ühikud heitkoguste alusel, mis pärinevad 10% kõige keskkonnasäästlikumatest käitistest ja iga käitise toodetud koguse alusel, sõltumata tema tegelikust heitkogusest. Selle uue sätte eesmärk on seega innustada iga käitajat vähendama oma heitkoguse ja tootmise suhet ning üks selleks sõnaselgelt nimetatud meetoditest on ergutada pigem taastuva biomassi kui fossiilkütuste kasutamist. Igal juhul oli hageja sõnul muudatuste sõnaselge eesmärk mitte ergutada käitajaid oma heitkoguseid suurendama (direktiivi 2003/87 artikkel 10a ja direktiivi 2009/29 põhjendus 23).

114 Hageja väidab, et biomassi ökoloogilise tõhususe arvessevõtmine tuleneb nulliga võrduva teguri määramisest biomassi heitkoguseks ja sellest, et 10% kõige tõhusamate käitiste heite arvutamisel võetakse arvesse üksnes fossiilkütuste heitkoguseid. Siiski oleks selle loogika seisukohast absurdne, kui ei oleks võimalik võtta arvesse heitkoguste vähendamist nullini, mis toimub juhul, kui käitajad suudavad täielikult kasutada fossiilsete kütuste asemel biomassi. Niisuguses olukorras innustataks käitajaid eranditult biomassi mitte kasutama, et saada jätkuvalt tasuta lubatud heitkoguse ühikuid. Hageja leiab, et biomassiga seotud erandi tõlgendus, mille komisjon vaidlustatud otsuses esitas, on otseselt vastuolus direktiivi 2003/87 artikli 10a sõnastuse ja ülesehitusega, kuna see viib paradoksaalse tulemuseni, et tootepõhisest võrdlusalusest jäetakse välja kõnealune käitis, mis on keskkonna seisukohast üks kõige tõhusamatest.

115 Kolmandaks on hageja eeltoodu alusel arvamusel, et vaidlustatud otsuses direktiivi 2003/87 I lisa punktile 1 antud tõlgendus on vastuolus sama direktiivi artikliga 10a, mis peaks selles küsimuses siiski ülimuslik olema.

116 Komisjon vaidleb hageja argumentidele vastu.

117 Esiteks, nagu komisjon õigesti väidab, ei ole direktiivi 2003/87 I lisa punktis 1 tehtud muudatus, mille eesmärk on jätta välja eranditult biomassi kasutavad käitised, täiendavat laadi, kuna see määratleb kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi kohaldamisala. Direktiivi artiklis 2 on nimelt määratletud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi kuuluvad käitised, viidates nimetatud lisale, seega eelkõige asjaomasele sättele. Hageja ei ole esitanud ka ühtegi tõendit, mis kinnitaks tema argumenti, et selle sätte eesmärk on üksnes leevendada halduskoormust, mille kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem sellega hõlmatud käitistele paneb. Direktiivi kohaldamisala piiritlemine, mis jätab süsteemist välja eranditult biomassi kasutavad käitised, ei ole seega direktiivi artikliga 10a võrreldes teisejärguline. Seal sätestatud eelnevad võrdlusalused on mõeldud kohaldamiseks üksnes kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi kuuluvate käitiste puhul.

118 Teiseks, nagu väidab ka hageja, takistab eranditult biomassi kasutavate käitiste väljajätmine nende käitiste keskkonnasäästlikkuse arvestamist võrdlusaluste arvutamisel. Asjaomaste käitiste jaoks on siiski vastutasu selle eest see, et puudub kohustus tagastada lubatud heitkoguse ühikuid koguses, mis vastab nende käitiste tekitatud süsinikdioksiidi heitkogustele, mis oli juba ette nähtud direktiivi 2003/87 IV lisa esialgses redaktsioonis. Kuigi kõnealune asjaolu ei võimalda arvesse võtta eranditult biomassi kasutavate käitiste keskkonnamõju, võimaldab see siiski vältida soovimatuid tagajärgi, mille tooks kaasa see, kui käitis, mis arvatakse olevat süsinikdioksiidi õhku mittepaiskav, võiks saada lubatud heitkoguse ühikuid tasuta. Eranditult biomassi kasutavate käitiste väärtustele avalduva mõju puudumine ei saa siiski kaasa tuua seda, et nimetatud direktiivi I lisa punkti 1 tohiks tõlgendada ilma sama direktiivi artiklit 11 kaasamata. Ent nagu nähtub käesoleva väite esimese osa analüüsist, on biomassi kasutava käitise kuulumine kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi seotud asjaoluga, et see paiskas võrdlusperioodil õhku fossiilset süsinikdioksiidi.

119 Kolmandaks ei ole direktiivi 2003/87 artikliga 10a vastuolus ka direktiivi 2003/87 I lisa punkti 1 tõlgendus, mille kohaselt tuleb välja jätta käitised, mille heitkogused võrdlusperioodil võrduvad nulliga. Nimelt ei kohusta see säte võtma arvesse kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi mittekuuluvate käitiste keskkonnamõju, vaid vastupidi, näeb ette,

et arvesse tuleb võtta eelneva võrdlusalusega hõlmatud käitiste heitkoguseid. Kuna aga need käitised on jäetud välja juhul, kui nad kasutavad üksnes biomassi, ei saa neid pidada niisuguse võrdlusaluse alla kuuluvaks.

120 Neljandaks on selge, et kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi mittekuuluvatel käitistel ei ole õigust saada tasuta lubatud heitkoguse ühikuid. Sellest järeldub, et kuna kõnealune käitis jäeti kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemist välja, ei ole hageja sarnases olukorras teiste ettevõtjatega, kellel on käitised, mis on selle süsteemiga hõlmatud niisuguse ühikute eraldamise eesmärgil, ja nad on kohustatud tagastama oma heitkogustele vastava arvu lubatud heitkoguse ühikuid. Seetõttu pääseb hageja ka direktiivi 2003/87 artiklis 16 ette nähtud karistuste riskist, mis tekib juhul, kui kauplemissüsteemi kuuluvad käitised rikuvad oma kohustusi. Seega asjaolu, et nimetatud direktiivi I lisa punktile 1 vaidlustatud otsuses antud tõlgendus toob kaasa selle, et hagejal ei ole enam võimalik saada lubatud heitkoguse ühikuid tasuta, ei riku võrdse kohtlemise põhimõtet.

121 Viiendaks ei tähenda ükski direktiivi 2003/87 säte, et käitise lisamine kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi oleks niisuguste käitiste konkurentsiolukorra suhtes rangelt neutraalne võrreldes käitistega, mis sinna ei kuulu või on sellest välja jäetud. Sellest järeldub, et hageja väidetud konkurentsimoonutused ei saa tõendada, et vaidlustatud otsuses komisjoni esitatud direktiivi I lisa punktile 1 antud tõlgendus oleks õigusvastane.

122 Kuuendaks ei saa vastupidi hageja väidetule tõendada selle tõlgenduse õigusvastasust asjaolu, et vaidlustatud otsuses direktiivi 2003/87 I lisa punktile 1 antud tõlgendus võib viia selleni, et kõnealusel viisil välja jäetud käitised lõpetavad eranditult biomassi kasutamise. Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemiga taotletav heitkoguste vähendamise üldine eesmärk ei või nimelt kaasa tuua eranditult biomassi kasutavate käitiste väljajätmise muutumist kehtetuks põhjusel, et teatud käitajatele annaks see vabaduse teha vähem keskkonnasäästlikke valikuid. Niisugused võimalused on nimelt omased mis tahes künniseefektile, mida ei saa vältida juhtudel, kui kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi laadse meetme kohaldamisala on piiritletud. Järelikult ei ole hagejal alust väita, et eranditult biomassi kasutavate käitiste väljajätmine lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamise mehhanismidest on vastuolus nimetatud direktiivi eesmärkidega ja rikub proportsionaalsuse põhimõtet.

123 Seega ei ole hageja tõendanud, et tõlgendus, mille komisjon vaidlustatud otsuses direktiivi 2003/87 I lisa punktile 1 andis, oleks õigusvastane. Järelikult tuleb viienda väite teine osa ja seega väide tervikuna tagasi lükata.

*Esimene väide, et esineb ilmne hindamisviga*

124 Hageja väidab, et komisjon tegi ilmse hindamisvea, kui ta leidis, et asjaomane käitis kasutas eranditult biomassi. Ta märgib, et kõnealune käitis paiskas võrdlusperioodil, aastatel 2018, 2019 ja 2020, õhku fossiilset süsinikdioksiidi ning deklareeritud väärtus 0 tonni saadi ümardamise teel. Keeldudes arvesse võtmast seda teavet, mille keskkonnakaitseamet oli talle enne vaidlustatud otsuse vastuvõtmist edastanud, ei kohelnud komisjon mitte ainult erinevalt sarnaseid käitisi – siis kui ta ei olnud vastu sellele, et Rootsi riiklike rakendusmeetmetega hõlmataks käitised, mis on tegelikult õhku paisanud samaväärse fossiilse süsinikdioksiidi koguse –, vaid keeldus ekslikult arvesse võtmast ka asjakohast teavet. Komisjon tegi seega hageja arvates ilmse hindamisvea, kui leidis, et kõnealune käitis kasutas eranditult biomassi direktiivi 2003/87 I lisa punkti 1 tähenduses.

125 Lisaks ei järginud komisjon hageja hinnangul ühtset praktikat. Paistab, et komisjon tugineb nüüd eranditult biomassi kasutamise erandi tõlgendamisel asjaolule, et käitis ei ole deklareerinud kogu viieaastasel võrdlusperioodil fossiilse süsinikdioksiidi heidet, kuna kinnitus võrdlusperioodi ühe aasta kohta on piisav, et vältida käitise väljajätmist kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemist. Oma 19. mai 2020. aasta kirjas toetas komisjon aga teistsugust seisukohta, mille kohaselt piisab käitise väljajätmiseks üksnes asjaolust, et ta on ühel aastal deklareerinud nullilähedase heitkoguse. Nende kriteeriumide alusel, millele ta vastu vaidleb, leiab hageja, et ta oleks tulnud välistada ka kolmandal kauplemisperioodil 2013–2020.

126 Seega on hageja oma väitel vaidlustatud otsuse tagajärjel paradoksaalses olukorras, kus selleks, et edaspidi saada tasuta lubatud heitkoguse ühikuid, oleks ta juba pidanud oma fossiilse süsinikdioksiidi heitkogust enam kui ühe tonni võrra suurendama. Ta oleks sealjuures valmis suurendama heitkoguseid rohkem kui 5 tonni võrra aastas, kui võetaks vastu seadusandlik muudatus, millega kaotatakse eranditult biomassi kasutamise kriteerium käitiste puhul, mis paiskavad õhku vähem kui 5 tonni fossiilset süsinikdioksiidi.

127 Peale selle ei saa, arvestades, et direktiivi 2003/87 I lisa punktide 1 ja 3 (vt eespool punkt 40) sõnastus ei ole täpselt sama, need käia samade käitiste kohta. Seega oleks ebaloogiline kõigis olukordades samastada käitisi, mille fossiilne süsinikdioksiidi heide on väike, käitistega, mis kasutavad fossiilkütust üksnes käivitamise ja seiskamise ajal. Järelikult, vastupidi sellele, mida väidab komisjon, ei tähenda hageja arvates fossiilse süsinikdioksiidi vähene heide, et seda võiks pidada nimetatud lisa punktis 1 ette nähtud erandi kohaldamisalast välja jäävaks.

128 Lõpuks viitab hageja oma argumentidele, mille eesmärk on tõendada, et keskkonnakaitseamet edastas komisjonile teabe, mis võis õigustada kõnealuse käitise jätkuvat hõlmamist kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemiga, kuupäeval, mis ei takistanud selle arvessevõtmist (vt eespool punktid 66 ja 67).

129 Komisjon vaidleb hageja argumentidele vastu.

130 Kohtupraktika kohaselt on arengule avatud ja keerulises tehnilises valdkonnas, nagu seda on käesolev kohtuasi, liidu pädevatel institutsioonidel võetavate meetmete olemuse ja ulatuse kindlaksmääramisel lai kaalutlusõigus, eeskätt äärmiselt keeruliste teaduslike ja tehniliste faktiliste asjaolude hindamisel; samas peab liidu kohtu kontroll piirduma hinnanguga sellele, kas esineb ilmne kaalutlusviga või võimu kuritarvitamine või kas ametivõimud on oma kaalutlusõigust ilmselgelt ületanud. Nimetatud kontekstis ei saa liidu kohus asendada hinnangut, mille on teaduslike ja tehniliste asjaolude kohta andnud institutsioon, kellele üksinda on liidu asutamislepinguga see ülesanne pandud, enda hinnanguga (vt selle kohta 21. juuli 2011. aasta kohtuotsus Etimine, C-15/10, EU:C:2011:504, punkt 60, ning 21. juuni 2018. aasta kohtuotsus Poola *vs.* parlament ja nõukogu, C-5/16, EU:C:2018:483, punkt 150 ning seal viidatud kohtupraktika).

131 Lisaks tuleb täpsustada, et liidu institutsioonide ulatuslik kaalutlusõigus, mille teostamise üle tehtav kohtulik kontroll on piiratud, ei kehti mitte ainult vastuvõetavate sätete olemuse ja ulatuse suhtes, vaid teataval määral ka alusandmete valimise suhtes. Siiski nõuab niisugune kohtulik kontroll vaatamata selle piiratusele, et liidu institutsioonid kui asjaomase akti autorid suudaksid Euroopa Kohtus tõendada, et kõnealune akt on vastu võetud neile kuuluva kaalutlusõiguse teostamise raames, mis eeldab kõigi nende elementide ja asjaolude arvessevõtmist, mis on kõnealuse akti reguleerimiseseme valdkonnas asjakohased (8. juuli 2010. aasta kohtuotsus Afton

Chemical, C-343/09, EU:C:2010:419, punktid 33 ja 34; vt samuti 30. aprilli 2015. aasta kohtuotsus Polynt ja Sitre *vs.* ECHA, T-134/13, ei avaldata, EU:T:2015:254, punkt 53 ja seal viidatud kohtupraktika).

132 Seega peab liidu kohus hageja esitatud tõendite alusel kontrollima esitatud tõendite sisulist õigsust, usaldusväärsust ja sidusust ning seda, kas kogutud tõendid sisaldavad kogu asjakohast teavet, mida keerulise olukorra hindamisel tuleb arvesse võtta, ja kas kõnealused tõendid võivad toetada järeldusi, mis nende põhjal on tehtud (6. novembri 2008. aasta kohtuotsus Madalmaad *vs.* komisjon, C-405/07 P, EU:C:2008:613, punkt 55; vt ka 9. septembri 2011. aasta kohtuotsus Prantsusmaa *vs.* komisjon, T-257/07, EU:T:2011:444, punkt 87 ja seal viidatud kohtupraktika).

133 Komisjoni sõnul esitas keskkonnakaitseamet riiklike rakendusmeetmetega hõlmatud käitiste loetelus hageja fossiilse süsinikdioksiidi heite koguseks kõigi võrdlusperioodi aastate kohta nulli. Hageja väidab ise, et ta ümardas oma heitearuandeid võrdlusperioodi igal aastal nullini, et järgida ümardamise reegleid. Üldkohtule esitatud toimiku materjalidest ei ole võimalik kindlalt tuvastada, kas keskkonnakaitseameti 4. veebruaril 2021 komisjonile saadetud e-kirjas (vt eespool punkt 17) sisalduvad andmed, mille järgi deklareeris hageja 2018. aasta kohta fossiilse süsinikdioksiidi heitkoguseks 0,3727 tonni, olid komisjonile esitatud ka enne seda e-kirja. Selles osas ei nähtu hagejat puudutavatest dokumentidest, mille pooled esitasid pärast seda, kui Üldkohus võttis menetlust korraldava meetme, et komisjonil oleks selline teave olnud enne seda kuupäeva.

134 Kuid isegi kui see oleks nii olnud, eiranuks 0,5 tonnist väiksema fossiilse süsinikdioksiidi heitkoguse arvessevõtmine igal juhul ümardamisreegleid, mis on üldised ja kohustuslikud, nagu on märgitud eespool punktides 60 ja 61. Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi toimimise eeskirjade ühetaolise kohaldamise eesmärk on aga vältida lubatud heitkoguse ühikute turu moonutamist, millest ei saa minna mööda, et kaudselt täita keskkonnakaitse eesmärki, mida see turg teenib (kohtujurist Campos Sánchez-Bordona ettepanek kohtuasjas ArcelorMittal Rodange et Schifflange, C-321/15, EU:C:2016:516, punkt 78).

135 Sellest järeldub, et komisjon ei teinud ilmset hindamisviga, kui leidis, et kõnealune käitis kasutas eranditult biomassi ja seetõttu tuleb käitis direktiivi 2003/87 I lisa punkti 1 järgi välja jätta.

136 Lisaks tuleb esimesena märkida, et võrdse kohtlemise põhimõtte väidetav rikkumine, mis hageja sõnul tuleneb käitiste erinevast kohtlemisest sarnastes olukordades, ei ole asjakohane kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi toimimise eeskirjade kohaldamisel kõnealuse käitise suhtes. Seda küsimust hinnatakse pealegi edaspidi hagi teise väite analüüsimise raames.

137 Teisena olgu märgitud, et asjaolu – isegi kui eeldada, et see on tõendatud –, et komisjoni poolt vaidlustatud otsuses kasutatud välja jätmise kriteeriumi kohaldamisel oleks kõnealune käitis pidanud olema juba eelneval perioodil süsteemist välja jäetud, ei mõjuta vaidlustatud otsuse õiguspärasust üksnes lubatud heitkoguse ühikute eraldamise perioodil 2021–2025.

138 Kolmandana tuleneb nii direktiivi 2003/87 artikli 11 lõike 1 teisest lõigust (direktiiviga 2018/410 muudetud redaktsioonis) kui ka delegeeritud määruse 2019/331 artikli 2 punktist 14, et viieaastaseks võrdlusperioodiks, mida pidi vaidlustatud otsuses heitkoguste hindamisel arvesse võtma, oli 2014. aastast 2018. aastani kulgev periood. Hageja kavatsus minna ajavahemikul 2021–2025 üle fossiilse süsinikdioksiidi heitele ei mõjuta seega vaidlustatud otsuse õiguspärasust.

139 Neljandana tuleb rõhutada, et nagu pooled kohtuistungil Üldkohtu küsimusele vastates ka nõustusid, ei ole kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi eesmärk mitte lubatud heitkoguse ühikuid eraldamine tasuta, vaid käitiste innustamine selleks, et nad vähendaksid oma kasvuhoonegaaside heitkoguseid ja eelkõige nende ergutamine selleks, et nad kasutaksid pigem biomassi kui fossiilseid kütuseid. Seega juhul, kui käitis on kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemist välja jäetud üksnes biomassi kasutamise tõttu, ei saa põhjendatult väita, et selle väljajätmise puhul on tehtud ilmne hindamisviga.

140 Viiendana piisab, kui viidata eespool punktidele 51–60 ja 69–82 osas, milles hageja kordab oma esimese väite põhjendamiseks esitatud argumente, mis puudutavad ümardamist, mida ta tegi oma 2018. aasta fossiilse süsinikdioksiidi heitkoguse aruandes, ning seda, et komisjon ei võtnud arvesse andmeid, mille edastas keskkonnakaitseamet talle 26. jaanuaril ja 4. veebruaril 2021 ja mida on käesolevas kohtuotsuses juba hinnatud.

141 Eeltoodust järeldub, et esimene väide tuleb tagasi lükata.

*Teine väide, et on rikutud võrdse kohtlemise põhimõtet*

142 Hageja sõnul rikkus komisjon vaidlustatud otsuses võrdse kohtlemise põhimõtet kahes aspektis.

143 Ühelt poolt, nagu keskkonnakaitseamet oma 4. veebruari 2021. aasta e-kirjas komisjonile teatas, koheldakse võrreldava fossiilse süsinikdioksiidi tasemega käitisi kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemiga hõlmamisel erinevalt üksnes seetõttu, et mõni neist on oma deklareeritud andmeid ümardanud ja teine mitte. Hageja märgib samuti, et vähemalt üks käitis, mille kuulumist kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi ei ole komisjon vaidlustanud, paiskas õhku vähem fossiilset süsinikdioksiidi kui vaidlusalune käitis. Võrdse kohtlemise põhimõtte järgimine tähendab, et komisjon, keda teavitati olukorrast enne vaidlustatud otsuse vastuvõtmist, väldib sarnastes olukordades erinevat kohtlemist. Vastupidi sellele, mida väidab komisjon, ei ole asjakohane pelk erinevus aruannetes, mis tuleneb teatavate käitiste puhul ümardamise kasutamisest ja teiste puhul ümardamata jätmisest, ning see ei õigusta nende kahe käitisekategooria erinevat kohtlemist.

144 Teiselt poolt põhjustas hageja hinnangul võrdse kohtlemise põhimõtte rikkumine, mille komisjon käesolevas asjas toime pani, konkurentsimoonutusi ja premeeris põhjendamatult tootjaid, kes kasutavad fossiilkütust ja kes erinevalt hagejast on hõlmatud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemiga ning kes võivad seega teenida kasumit, müües kasutamata tasuta lubatud heitkoguse ühikuid edasi. Hageja leiab, et tema väljajätmine toob seega sama tootepõhise võrdlusalusega hõlmatud tootjate vahel kaasa põhjendamatu erineva kohtlemise, arvestades kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemiga taotletavaid keskkonnaeesmärke.

145 Komisjon vaidleb hageja argumentidele vastu.

146 Liidu õiguse aluspõhimõtete hulka kuuluva üldise võrdsuspõhimõtte kohaselt ei tohi võrreldavaid olukordi käsitada erinevalt ega erinevaid olukordi ühtemoodi, välja arvatud siis, kui selline erinev käsitlemine on objektiivselt põhjendatud (vt selle kohta 19. oktoobri 1977. aasta kohtuotsus Ruckdeschel jt, 117/76 ja 16/77, EU:C:1977:160, punkt 7, ning 17. detsembri 2020. aasta kohtuotsus Centraal Israëlitisch Consistorie van België jt, C-336/19, EU:C:2020:1031, punkt 85 ja seal viidatud kohtupraktika).

147 Toimikust, eelkõige vastureplиigist ning komisjoni ja hageja vastustest pärast Üldkohtu menetlust korraldavat meedet nähtub, et välja arvatud kahel juhul, mil komisjon tunnistas, et ta tegi vea, kui ta jättis kõnealused käitised välja jätmata, jättis komisjon kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemist välja käitised, mille võrdlusperioodi kohta deklareeritud fossiilse süsinikdioksiidi heitkogus oli null või jäi alla 0,5 tonni. Hageja, kes on niisuguses olukorras, ei saa võrdse kohtlemise põhimõttele tuginedes põhjendatult väita, et teda oleks tulnud erinevalt kohelda.

148 On tõsi, et komisjon selgitab, et ta oleks pidanud välja jätma kaks käitist, mille fossiilse süsinikdioksiidi heide oli väiksem kui 0,5 tonni. Väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb siiski, et võrdse kohtlemise põhimõtte järgimisel tuleb seda teha kooskõlas õiguspärasuse põhimõttega, mille kohaselt ei saa keegi enda nõude toetuseks tugineda kellegi teise huvides toime pandud õigusvastasele teole. Niisugune lähenemine tähendaks põhimõtte „võrdne kohtlemine õigusvastasuse kaudu“ kehtestamist (vt 16. novembri 2006. aasta kohtuotsus Peróxidos Orgánicos *vs.* komisjon, T-120/04, EU:T:2006:350, punkt 77 ja seal viidatud kohtupraktika). Sellega seoses tuleb märkida, et komisjon ei välistanud kohtuistungil, et tal tuleb pärast käesoleva kohtuotsuse tegemist heastada nende kahe käitise hõlmamise õigusvastasus.

149 Samuti tuleb põhjendamatuse tõttu tagasi lükata hageja väited, et ta on ebasoodsamas olukorras kui sama tootepõhise võrdlusalusega hõlmatud ettevõtjad. Nimelt takistab eranditult biomassi kasutavate käitiste väljajätmine nende hõlmamist tootepõhise võrdlusalusega. Hageja ei ole seega samas olukorras nagu eelneva võrdlusalusega hõlmatud ettevõtjad, kes kuuluvad kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi. Selle kohta tuleb lisaks märkida, et nagu ilmneb viienda väite hindamisest (vt eespool punkt 120), ei ole võrdse kohtlemise põhimõttega vastuolus direktiivi 2003/87 I lisa punktis 1 ette nähtud välja jätmise kriteeriumi tõlgendus, mille kohaselt ei või kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikuid saada tasuta käitised, mis ei ole fossiilset süsinikdioksiidi õhku paisanud või mis on seda õhku paisanud nullini ümardatud koguses.

150 Seega ei ole hagejal alust väita, et vaidlustatud otsus rikub otseselt võrdse kohtlemise põhimõtet, ning see ei mõjuta hagi kuuenda väite esemeks olevat küsimust, kas eranditult biomassi kasutavate käitiste väljajätmine iseenesest on selle põhimõtte rikkumine.

151 Järelikult tuleb teine väide tagasi lükata.

*Neljas väide, et on rikutud õiguspärase ootuse kaitse põhimõtet*

152 Hageja toob esile, et ta viis oma käitise vabatahtlikult üle põhimõtteliselt biomassi kasutamisele ja seega tekkis automaatselt kooskõla direktiiviga 2003/87 taotletavate eesmärkidega. Lisaks väidab ta, et ei võinud ette näha, et nii toimimine toob kaasa tema väljajätmise kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemist, mistõttu ta jääb ilma fossiilkütuse kasutamise loast ja talle tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute edasimüümise finantstootest. Vastupidi, ta leiab, et komisjoni seisukohast lubatud heitkoguse ühikute eraldamise ajal kolmandaks kauplemisperioodiks (2013–2020) võis ta järeldada, et kuigi ta oli juba biomassile üle läinud, võib ta eeldada heakskiidu saamist ajavahemiku 2021–2025 kohta. Nimelt oli ta varasemal perioodil juba deklareerinud heitkoguseks nulli, mis ei toonud kaasa tema väljajätmist kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemist. Seega on komisjon andnud talle konkreetse tagatise ja ta on sarnases olukorras nagu hageja selles

kohtuasjas, milles tehti 28. aprilli 1988. aasta kohtuotsus Mulder (120/86, EU:C:1988:213). Käesoleval juhul ei esine ülekaalukat üldist huvi, mis õigustaks õiguspärase ootuse kaitse põhimõtte kohaldamata jätmist.

153 Sidumata seda argumenti sõnaselgelt neljanda väitega, väidab hageja samuti, et tal oli konfidentsiaalset teavet, mille kohaselt esiteks keskkonnakaitseamet ja teiseks kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi kohaldamisele spetsialiseerunud komisjoni ametnikud jagasid seisukohta, et kõnealust käitist ei tule kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemist välja jätta.

154 Komisjon vaidleb hageja argumentidele vastu.

155 Õiguskindluse põhimõttega kaasnev õigus nõuda õiguspärase ootuse kaitset laieneb igale eraõiguslikule isikule, kes on olukorras, kus liidu haldusorgan on talle tekitanud põhjendatud lootuse. Selliseid lootusi tekitada võivaks tagatiseks on – olenemata selle andmise vormist – täpne, tingimusteta ja ühtelangev teave, mis pärineb volitatud ja usaldusväärsetest allikatest. Kui aga haldusasutus ei ole isikule konkreetseid kinnitusi andnud, ei saa isik selle põhimõtte rikkumisele tugineda. Samamoodi juhul, kui ettevaatlik ja mõistlik ettevõtja on võimeline ette nägema, et võetakse liidu meede, mis võib tema huve puudutada, ei saa ta meetme võtmise korral tugineda sellele põhimõttele (vt selle kohta 21. juuni 2018. aasta kohtuotsus Poola *vs.* parlament ja nõukogu, C-5/16, EU:C:2018:483, punktid 110, 111 ja 113 ning seal viidatud kohtupraktika).

156 Sellega seoses tuleb esiteks tõdeda, et hageja ei ole tõendanud, et komisjon oleks talle eespool punktis 155 viidatud kohtupraktika tähenduses andnud kinnitusi, mille kohaselt eraldatakse talle ajavahemikuks 2021–2025 tasuta kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikuid.

157 Nimelt tuleb märkida, et asjaolu, et komisjon ei otsustanud jätta riiklikest rakendusmeetmetest välja kõnealust käitist, mille kohta esitas Rootsi Kuningriik kolmanda kauplemisperioodi (2013–2020) kohta teatise, ei saa pidada komisjoni tingimusteta seisukohavõtuks hageja õiguse kohta kuuluda jätkuvalt kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi ja saada sellest tulenevalt järgmisel perioodil tasuta lubatud heitkoguse ühikuid.

158 Lisaks on selge, et hageja „viis 2010. aastal lõpule ülemineku biomassile“. Direktiivi 2003/87 artikli 10a lõikest 5 selle toona kehtinud redaktsioonis nähtub, et võrdlusperiood, mida tuli arvesse võtta niisugustele käitistele nagu hageja käitis tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute hulga arvutamisel, hõlmas aastaid 2005–2007. Hageja ei ole aga tõendanud ega väida, et tema fossiilse süsinikdioksiidi heitkogus oli null või et neid oleks pidanud nende kolme aasta puhul ümardama nullini.

159 Teiseks oli direktiivi 2003/87 I lisa punktis 1 ette nähtud erandi kohaldamine vaidlustatud otsuse vastuvõtmise ajal suures osas etteaimatav, kuna see tuleneb direktiivist 2009/29, mille ülevõtmise tähtaeg möödus 31. detsembril 2012. Kuna seda sätet hiljem ei muudetud, ei saanud eespool punktis 155 viidatud kohtupraktika tähenduses mõistlikule ettevõtjale seega olla teadmata, et eranditult biomassi kasutavate käitiste väljajätmine, mis oli kohaldatav alates 1. jaanuarist 2013, kehtis endiselt neljandal kauplemisperioodil (2021–2025), mida vaidlustatud otsus hõlmab.

160 Järelikult tuleb neljas väide tagasi lükata.

*Kuues väide, et direktiivi 2003/87 I lisa punkt 1 on õigusvastane*

161 Juhuks kui Üldkohus ei peaks nõustuma ühegagi hagi viiest esimesest väitest, tugineb hageja ELTL artikli 277 alusel direktiivi 2003/87 I lisa punkti 1 õigusvastasusele. Ta leiab, et seda sätet ei ole võimalik tõlgendada kooskõlas sama direktiivi artikliga 10a ja liidu esmase õiguse aluspõhimõtetega, mistõttu tuleb see tunnistada õigusvastaseks. Sellega seoses viitab ta viienda väite põhjendamiseks esitatud argumentidele.

162 Hageja sõnul toob üksnes biomassi kasutamist puudutav erand kaasa selle, et tootepõhiste võrdlusaluste arvutamisel ei ole võimalik arvesse võtta kõige keskkonnasäästlikumaid käitisi. Selline väljajätmine oleks seega vastuolus direktiivi 2003/87 eesmärkide ja proportsionaalsuse põhimõttega.

163 See oleks ühtlasi vastuolus võrdse kohtlemise põhimõttega. Esiteks koheldakse hageja hinnangul käitisi, mis andmeid oma aruannetes ümardasid, vähem soodsalt kui neid, kes seda ei teinud. Teiseks koheldakse käitisi, mis on õhku paisanud fossiilset süsinikdioksiidi ajavahemikul 2014–2018, vähem soodsalt kui käitisi, mis on õhku paisanud fossiilset süsinikdioksiidi aastatel 2019 ja 2020. Kolmandaks koheldakse käitisi, mille fossiilse süsinikdioksiidi heitkogused jäävad alla 0,5 tonni, vähem soodsalt kui käitisi, mille heitkogused ületavad seda künnist. Neljandaks ei erine nende käitiste olukord, mille heitkogused tulenevad 100% biomassist, konkurentsi seisukohast niisuguste käitiste omast, kelle osa heitkoguseid või need kõik pärinevad fossiilsest heitest.

164 Komisjon, keda toetavad nõukogu ja parlament, vaidleb hageja argumentidele vastu.

165 Viienda väite analüüsist tuleneb, et tõlgendus, mille komisjon vaidlustatud otsuses direktiivi 2003/87 I lisa punktile 1 andis, ei ole vastuolus ei nimetatud direktiivi sätete ja eesmärkidega ega võrdse kohtlemise ja proportsionaalsuse põhimõttega. Hageja väidab kuuenda väite raames siiski, et isegi kui see on nii, siis on eranditult biomassi kasutavate käitiste väljajätmine kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemist iseenesest vastuolus nende põhimõtete ja sätetega.

166 Sellega seoses tuleb kõigepealt märkida, et hageja esitatud õigusvastasuse vastuväite vastuvõetavust ei ole vaidlustatud ja selles ei ole mingit kahtlust. Nimelt ei ole kindel, kas hagejal oleks olnud õigust nõuda direktiiviga 2009/29 tehtud kõnealuse muudatuse tühistamist, ning on selge, et komisjon leidis vaidlustatud otsuses direktiivi 2003/87 I lisa punkti 1 kohaldades, et hageja tuleb riiklikest rakendusmeetmetest välja jätta.

167 Siiski piisab osas, milles hageja esitab samad argumendid, millele ta tugines viienda väite teise osa põhjendamiseks, meenutada, et need argumendid lükati tagasi eespool punktides 120–122.

168 Ülejäänud osas võib valdkonnas, kus liidu seadusandjal on ulatuslik kaalutlusruum, anda vaidlustatud sättes ette nähtud väljajätmise õigusvastasuse tuvastamiseks alust üksnes nende põhimõtete ilmselge rikkumine.

169 Siiski ei ole vaidlust selles, et praegune süsteem, nagu see on määratletud, toob kaasa selle, et hagejat karistatakse selle eest, et ta vähendas fossiilse süsinikdioksiidi heitkogust peaaegu nullini. Esiteks märgib hageja – ilma et talle oleks tõsiselt vastu vaieldud –, et tema üleminek biomassile nõudis äärmiselt kulukaid investeeringuid, mille eest ta saa enam mingit tasu. Teiseks nähtub

poolte avaldustest kohtuistungil, et komisjoni seisukoht – mille kohaselt hagejat ei saa isegi juhul, kui ta otsustab uuesti kasutada fossiilkütust, pidada „uueks osalejaks“ – võtab temalt igasuguse võimaluse saada uuesti tasuta lubatud heitkoguse ühikud.

170 Nagu on märgitud eespool punktis 122, on selline mõju samas omane igale süsteemile, mis näeb ette sellega hõlmatuse ja sealt välja jätmise künnise. Käesolevas asjas kõne all olev ja direktiivi 2003/87 I lisa punktis 1 ette nähtud väljajätmine vabastab kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemiga lahutamatult seotud kohustustest käitised, mis on tervenisti valinud taastuvenergiat kasutava tootmisprotsessi, ja innustab käitisi, mis ei ole seda võimalust täielikult kasutanud, kasutama fossiilsete kütuste asemel biomassi. Sellega seoses tuleb lisaks märkida, et hageja seisukoht, mille kohaselt tuleks talle uuesti eraldada tasuta lubatud heitkoguse ühikuid, kui ta naaseks fossiilkütuse kasutamise juurde, on selle eesmärgiga otseselt vastuolus.

171 Seega, vaatamata hagejale avalduvale negatiivsele mõjule ei saa üksnes biomassi kasutavate käitiste väljajätmine ja nende samastamine käitistega, mis on võrdlusperioodil õhku paisanud vähem kui 0,5 tonni fossiilset süsinikdioksiidi, tähendada seda, et liidu seadusandja oleks ilmselgelt rikkunud proportsionaalsuse ja võrdse kohtlemise põhimõtet.

172 Lõpuks väidab hageja, et ta tugineb seadusandlikule ettepanekule, mille komisjon edastas parlamendile ja nõukogule ning millega sooviti kehtestada fossiilse süsinikdioksiidi heite künniseks 5%, millest allapoole peetakse käitisi eranditult biomassi kasutavateks. Hageja arvates näitab seadusandja tahe süsteemi muuta selle puudusi. Siiski ei saa sellised *de lege ferenda* märkused viia järelduseni, et kehtivad eeskirjad oleksid õigusvastased ja seetõttu kohaldamatud.

173 Sellest järeldub, et hageja esitatud õigusvastasuse vastuväide tuleb tagasi lükata ja kõige eeltoodu alusel tuleb asuda seisukohale, et hagi tuleb jätta rahuldamata.

## Kohtukulud

174 Vastavalt Üldkohtu kodukorra artikli 134 lõikele 1 on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kodukorra artikli 135 lõikes 1 on ette nähtud, et juhul, kui õiglus seda nõuab, võib Üldkohus otsustada, et kaotanud pool kannab lisaks enda kohtukuludele vaid osa vastaspoole kohtukuludest või ei mõisteta temalt üldse kohtukulusid välja.

175 Kodukorra artikli 138 lõike 1 sätted, mille kohaselt kannavad menetlusse astunud institutsioonid ise oma kohtukulud, ei võimalda rahuldada nõukogu nõuet mõista kohtukulud välja hagejalt.

176 Lisaks tuleb käesoleva juhtumi asjaoludel, eelkõige eespool punktides 78 ja 79 esile toodud vigade tõttu jätta kummagi poole kohtukulud tema enda kanda.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (teine koda)

otsustab:

**1. Jätta hagi rahuldamata.**

**2. Jätta poolte kohtukulud nende endi kanda.**

Marcoulli Frimodt Nielsen Norkus

Kuulutatud 26. juulil 2023 avalikul kohtuistungil Luxembourgis.

Allkirjad

# Sisukord

Vaidluse taust . . . 2

Poolte nõuded . . . 5

Õiguslik käsitlus . . . 5

Sissejuhatavad märkused kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi ja direktiiviga 2003/87 taotletavate eesmärkide kohta . . . 5

Vaidlustatud otsuse vastuvõtmise menetluse nõuetekohasus . . . 8

Vaidlustatud otsuse vastuvõtmise menetluses esitatud ümardatud andmete arvessevõtmine . 8

Kolmas väide, et on rikutud olulisi menetlusnorme . . . 10

– Kolmanda väite esimene osa, mis puudutab hoolsuskohustuse rikkumist . . . 10

– Kolmanda väite teine osa, mille kohaselt on rikutud õigust olla ära kuulatud . . . 13

– Kolmanda väite kolmas osa, et rikutud on põhjendamiskohustust . . . 15

Vaidlustatud otsuse põhjenduste paikapidavus . . . 16

Viies väide, et rikutud on direktiivi 2003/87 . . . 16

– Viienda väite esimene osa, mis puudutab varasemate väärtuste ekslikku arvessevõtmist . . . 16

– Viienda väite teine osa, mille kohaselt on rikutud õigusnorme . . . 17

Esimene väide, et esineb ilmne hindamisviga . . . 19

Teine väide, et on rikutud võrdse kohtlemise põhimõtet . . . 22

Neljas väide, et on rikutud õiguspärase ootuse kaitse põhimõtet . . . 23

Kuues väide, et direktiivi 2003/87 I lisa punkt 1 on õigusvastane . . . 25

Kohtukulud . . . 26